



új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
117. (1437.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2291 ▲
1 amerikai dollár	2,9734 ▲
100 magyar forint	1,5801 ▲

Aktuális

2

Irányt kereső MSZP

A Magyar Szocialista Párt kongresszusa szombaton nyitott, demokratikus, baloldali néppártként határozta meg az MSZP-t, amely programalapú szövetségkötésre készül az Orbán-kormány leváltásában érdekelt pártokkal és szervezetekkel. A személyeskedő vita mintegy tíz órán át tartott.

Számítástechnika 6**A tálcán kínált „jövőgép”**

Számítástechnikai szempontból egyértelműen a táblagépeké az idei év: már szinte minden nagyobb mobilelektronikai cég saját tablettel állt elő – olvasható a ma induló *Számítástechnika* rovatunkban.

Kultúra

8

Lesz magyar színház Váradon

Gavrilă Ghilea, Bihar megye prefektusa nem támadta meg a Nagyvárad Magyar Színház létrejöttéről szóló május 31-i megyei tanácsi határozatot, így létrejöhet az önálló magyar intézmény a városban. „Nagyjából pontot tettünk az ügy végére” – jelentette ki lapunknak Szabó Ödön RMDSZ-es megyei tanácsos.

Vezércikk

3

Ceașescu utódai

Ha a központi hatalom perverz módon épp a kisebbségi törvény értelmében alakíthatná át a magyar megyék határait, következésképp etnikai összetételét, az kétségkívül eredeti vívmánya lenne parlamenti érdekérvényesítő harcainknak. Úgy látszik, a román pártok és politikusok e tekintetben mind Nicolae Ceașescu köpönyegéből bújtak elő. ▶



Ágoston Hugó

Vakációsós táborvadászat

Zsebre szabott áron küldhetik táborozni gyerekeiket az idei szünetidőben a szülők**Lekötik a gyerekek figyelmét. Az erdélyi vakációsós táborok élménydús nyarat ígérnek – napi húsz lejtől hetven lejig terjedő áron**

Fotó: ÚMSZ/archív

A tavalyinál gazdagabb kínálatból választhatják ki idén a szülők azt a helyszínt, ahova a kezdődő nyári szünetidőben táborozni küldhetik gyerekeiket. Az árajánlat is széles skálán mozog: napi húsz-hetven lejbe kerül a teljes ellátás a pluszszolgáltatások függvényében, s akadnak táborok a szociálisan hátrányos helyzetben lévő kisdíjakoknak is. A székelyföldi üdülők a déli megyékben élő gyerekek szülei körében népszerűek, a háromszéki és a Hargita megyei diákokat a tengerpartra küldik szívesebben: így pótolják az évközi „naphiányt”. **7. oldal ▶**

Alapjogsértő elnöki javaslatok

ÚMSZ

▶ Alapjogokat sértőnek és alaptörvénybe ütközőnek nyilvánította a múlt hét végén az Alkotmánybíróság Traian Băsescu román államfőnek az alkotmány módosítására tett egyes javaslatait. A taláros testület tagjai azzal egyetértettek, hogy az alaptörvény módosítására vonatkozó törvénytervezet az alkotmányos elírásoknak megfelelően terjesztették elő, ám annak több kitételét is kifogásolták és alkotmányellenesnek minősítették. Az államfő holnapra hívta magához a parlamenti pártok képviselőit, hogy – a területi-adminisztratív átalakítás mellett – az alkotmánymódosításról is konzultáljon velük. **3. és 4. oldal ▶**

Átadták Bukarest új ékességét

▶ Átadták a forgalomnak a hét végén Bukarestben azt az Európában egyedülálló közúti felüljárót, amely jelentősen tehermentesíti a főváros forgalmát. A Basa-

rab-híd két kilométer hosszú, 84 méteres tartóoszlopokon nyugszik, kivitelezése öt és fél évet tartott és mintegy negyedmilliárd eurót emésztett fel. **7. oldal ▶**

**Pompomlányok a hídon. Megadták a módját az avatónak**

Fotó: Tofán Levente

Utcára vonulnak a székelyek?

M. Á. Zs.

▶ Nem zárja ki Kelemen Hunor RMDSZ-elnök, hogy a három székelyföldi megye lakossága utcai demonstrációkkal nyomtatékosítja ellenkezését a Demokrata Liberális Párt által tervezett megyeösszevonással kapcsolatban. A politikus hozzátette: a szövetség szándéka, hogy parlamenti, demokratikus módszerekkel akadályozza meg a magyarság szempontjából hátrányos területi-adminisztratív átszervezést. „Ha tárgyalásokkal nem tudjuk érvényesíteni akaratomkat, akkor – a helyszínről kapott információim szerint – azt sem tartom kizártnak, hogy az emberek utcára vonulnak” – fogalmazott Kelemen. **Folytatása 3. oldalon ▶**

Röviden

Magyar szabadságért-díj Markónak

A Magyar szabadságért-díjat vette át tegnap Gödöllőn Markó Béla. A miniszterelnök-helyettesnek Gémesi György, a díj alapítványi elnöke (képünkön balra) nyújtotta át az



elismerést a Grassalkovich-kastélyban. A díjat 2000-ben alapították, és minden évben olyan személyiségek kaphatják meg, akik az elmúlt évtizedekben tevékenységükkel nagyban hozzájárultak Magyarország függetlenségéhez, demokratikus fejlődéséhez.

Victor Ciorbea a PNȚCD élén

Victor Ciorbeát választották pártelnökké a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt (PNȚCD) hétvégi kongresszusán. A volt kormányfő egyedüli jelöltként indult a parlamentből 2004-ben kiesett történelmi román párt tisztújításán, amelyen az 567 kongresszusi küldött közül 529-en szavaztak bizalmat neki. A voksolás előtt Ciorbea kijelentette: a parasztpárt országos népszavazást kezdeményez az alkotmányos monarchia visszaállítására. A referendum kiírásához szükséges támogató aláírások összegyűjtéséhez a területi szervezeteken kívül a civil szervezetekre is számítanak – tette hozzá.

Szándékos fukusimái szennyezés

Kinyitották tegnap a márciusi földrengésben és szökőárban megrongálódott fukusimái atomerőmű második reaktorának ajtaját, hogy csökkentsék odabent a magas páratartalmat. A művelet nyolc órát vett igénybe. Az ajtónyitás miatt kis mennyiségű radioaktív levegő került ki a szabadba, de ez az üzemeltető szerint nem okozott jelentős környezetszennyezést. A szellőztetés után a szakemberek nitrogént szivattyúznak a reaktorba, hogy megakadályozzák a hidrogénrobbanást.

Tiltakozás a megszorítások miatt

Ezrek gyűltek össze tegnap Madridban, hogy a magas munkanélküliség és a súlyos megszorító intézkedések ellen tiltakozzanak. Hasonló megmozdulásokat tartottak több más spanyol városban, köztük Barcelonában, Valenciában és Sevilleben is. A rendőrség nagy létszámban jelent meg a tüntetéseken, miután május végén egy tiltakozó akció összecsapásokba torkollott.

Van kapcsolat a tálibokkal

Hónapokig is eltarthat, amíg az afgán kormány és a tálibok közötti békeközvetítés eredményre vezethet – jelentette ki Robert Gates távozó amerikai védelmi miniszter a CNN által vasárnap sugárzott interjújában. Elismerve, hogy az elmúlt hetekben az Egyesült Államok a külügyminisztérium irányítása alatt felvette a kapcsolatot a tálibokkal. „Több ország, köztük az Egyesült Államok részéről történt kapcsolatfelvétel. Úgy mondanám, hogy ezek még nagyon előzetes kapcsolatok” – mondta a Pentagon vezetője.

Görög bizalmi szavazás

Bizalmi szavazást kért az új görög kabinet támogatásához tegnap az athéni parlamentben Jeórijosz Papandreu miniszterelnök, aki pénteken átalakította kormányát. A 300 tagú athéni törvényhozás – amelyben 155 mandátumának köszönhetően egyszerű többséggel rendelkezik a kormányzó Pánhellén Szocialista Mozgalom (PASZOK) – a tervek szerint holnap tartja meg a szavazást.

Irányt kereső MSZP

MTI

A Magyar Szocialista Párt kongresszusa szombaton nyitott, demokratikus, baloldali néppártként határozta meg az MSZP-t, amely programalapú szövetségre készül az Orbán-kormány leváltásában érdekelt pártokkal és szervezetekkel. A mintegy tíz órán át tartó, olykor személyeskedő vita után az MSZP irányultságáról szóló határozati javaslatot nagy többséggel elfogadták. A testület arról is határozott, hogy pártszavazási kezdeményezésének visszavonására kéri a Gyurcsány-Ferenc vezette Demokratikus Koalíciót. A voksolás szerdán kezdődne, így a volt kormányfőnek és támogatóinak három napjuk maradt a döntésre. Mesterházy Attila pártelnök azt is bejelentette: az MSZP népszavazást kezdeményez a visszamenőleges hatályú jogalkotás megtiltásáért. A kongresszus ezenkívül ellenszavazat nélkül fogadta el az Orbán-kormány elmúlt évét bíráló politikai nyilatkozatot.

Bár a kongresszust szigorúan zárt körben, a sajtó elől elzárva tartották meg, az MTI értesülései szerint Gyurcsány Ferenc azt mondta a kongresszuson, hogy noha Szili Katalin távozott, „a szilizmus megmaradt az MSZP-ben”. Gyurcsány nevesítette Baja Ferencet és Lamperth Mónikát, felidézve, hogy előbbi „szinte könyörgött, hadd legyen miniszter vagy államtitkár” a Gyurcsány-kormányban, az utóbbi pedig „sírt a vállán, hogy hadd maradjon miniszter”. Szekeres Imrének azt rója fel, hogy egy közelmúltbeli cikkében a Gyurcsány-kabinet száz lépés programját nevezte a költségvetési hiányt növelő legnagyobb osztogatásnak, míg Puch Lászlót állítólag azzal vádolta, hogy megpróbált valakit rávenni, valljon ellene „egy folyamatban lévő ügyben”. Ezzel kapcsolatban a volt kormányfő újságíróknak csak annyit mondott: „bizonyos típusú magatartásokat” határozottan kritizált.

Török Zsolt pártszóvivő újságíróknak nyilatkozva elmondta, hogy a volt miniszterelnök

Mesterházy Attilát is bírálta, amiért ledarálta azt a borítékot, amelyben Gyurcsány Ferenc azok nevét írta le, akik szerinte kiszivárogtatták az őszödi beszédet. A többi felszólaló beszédének tartalmáról az MSZP-szóvivő azt mondta, többen is baloldali fordulatot sürgettek. Tájékoztatása szerint a párt ősszel is kongresszust rendez, ahol a programtanács által készített, a szocialisták politikájának alapelveit rögzítő dokumentumot tárgyalják meg.

Mesterházy Attila szerint az MSZP szombati kongresszusa azt bizonyította, hogy a szocialisták az ország problémái a legfontosabbak, nem saját ügyeik, így az ott meghozott döntések is arról szólnak, hogy erős baloldali néppártként kell alternatívát kínálniuk az embereknek az „Orbán-rendszerrel” szemben. Gyurcsány Ferenc szerint a kongresszuson elkerülték a „legrosszabb forgatókönyvet” (hogy az MSZP balra forduló, ortodox szocialista pártként határozza meg magát). ◀



Gyurcsány Ferenc kezét fog Mesterházy Attilával. Az utcán a mosoly inkább csak a sajtónak szól

Fotó: MTI

Hanoi és Peking feszült viszonya

ÚMSZ

Több száz ember gyűlt össze tegnap Kína hanoi nagykövetségénél, hogy követelje: Peking vonuljon ki a demonstrálók szerint vietnaminak tartott felszigetéről és az ott lévő szigetekről. A két ország viszonyában évek óta jelentős feszültséget okoz néhány sziget – a nyugati sajtóban elterjedt nevük szerint a Spratly, illetve Paracell-szigetek – hovatarozása a Dél-kínai-tengeren. A jelenleg kínai fennhatóság alatt lévő szigetekre – ásványi kincsekben gazdag területekre – más környező országok is igényt tartanak. A kínai és a vietnami haditengerészet éles lőszerrel tartott gyakorlatot a közelmúltban a vitatott tengszakaszon. Hanoiiban pedig a szigetek visszaköveteléséért már a harmadik egymást követő vasárnap vonultak az emberek az utcákra, holott a szigorúan központosított államszocialista országban nem engedélyezik a tüntetéseket. ◀

Civileket ölt a NATO Líbiában

Hírösszefoglaló

Hét polgári lakos, köztük két kisgyermek vesztette életét tegnapra virradóan a NATO egyik légi csapásában Líbia fővárosában – közölték a helyi hatóságok. A líbiai kormányilletékesek elvitték a Tripoliban tartózkodó külföldi újságírókat a légi csapás helyszínére a főváros keleti Arada lakónegyedében. Egy kétszintes romba dőlt házban éppen folytak a mentési munkálatok, holttesteket szed-

tek ki a romok alól. Négy másik ház is megrongálódott. Háled Káim líbiai külügyminiszter-helyettes azzal vádolta a NATO-t, hogy szándékosan mért légi csapást a lakóházra. Músza Ibráhim kormányzóváivó barbár cselekedetnek nevezte a történetet. A házban, amelyet találat ért, öt család lakott.

Az ENSZ, az Európai Unió, az Arab Liga, az Iszlám Konferencia Szervezete és az Afrikai Unió magas rangú képviselői szombati kairói tanácskozásu-

Határ menti falura támadt a szír hadsereg

A szíriai hadsereg egysége lerohant szombaton egy falut a török határ közelében. A katonák géppuskákból lövéseket adtak le, felgyújtottak több házat, és őrizetbe vettek mintegy 70 embert – közölték szemtanúk és egy ellenzéki szervezet. A kormányellenes tüntetések dokumentálására létrehozott Helyi Koordinációs Bizottságok nevű csoport szerint hat harcocsit vonult be a határtól 20 kilométerre lévő Bdama faluba. Az egyik szemtanú, egy ügyvéd 9 harcocsit, 10 páncélozott szállítójárművet, 20 terepjáró gépkocsit és 10 autóbust számolt össze. Bdama szinte egybeépült Dzsizsir-es-Sugúr várossal, amely csak az előző vasárnap került a hadsereg ellenőrzése alá. Ebből a térségből korábban több ezer ember menekült át Törökországba.

Kivizsgáltná Enciut Sógor

ÚMSZ

Legutóbb lapunk is beszámolt arról a sajnálatos incidensről, amely Sógor Csabával történt az elmúlt napokban az Európai Parlamentben. Az RMDSZ-es képviselő ezzel kapcsolatban nyílt levelet intézett Jerzy Buzekhez, az EP



Ioan Enciu EP-képviselő

elnökéhez. Sógor Csaba azzal a kéréssel fordult a házelnökhöz, hogy az ügyben az eljárási szabályzatnak megfelelően intézkedjék, s ezzel elejét vegyék annak, hogy hasonló eset más soha többé ne fordulhasson elő. Június 15-én ugyanis „a magyar elnökségi beszámoló napirendi pontjánál felszólalásom közben és után szocialista képviselőtársam, Ioan Enciu úr mikrofon nélkül, román nyelven, hangosan rám szólt: »Beszélj románul, hé! «” – emlékezett Sógor. Majd folytatja: „Az incidens ezzel korántsem ért véget, mivel Ioan Enciu úr felállt, odajött hozzám, és folytatta kioktatásomat, annak ellenére, hogy nyilvánvalóan zavarta az ülés menetét. A felvétel alapján – mikrofonhasználat hiányában – nem egyértelmű a történet értelmezése. Ennek ellenére a LIBE elnöke, Juan Fernando Eopez Aguilar a válasz jogán szót adott nekem. Nagyra értékelem az ülésvezető elnök reagálását, köszönöm neki, hogy szóvá tette az ügyet, és nekem is megadta a válasz lehetőségét, mégis kérem az ön szíves közbenjárását. Anyanyelvem, a magyar, az Európai Unió egyik hivatalos nyelve. Használatának joga nem először sérül ebben a Házban” – áll Sógor levelében. ◀

Utcára vonuló székekelyek?

Folytatás az 1. oldalról

Az RMDSZ szövetségi elnöke hozzátette: 1986-ban is megtették, amikor Ceaușescu kénytelen-kelletlen engedett a székekelyek kérésének, és így jött létre Hargita és Kovászna megye. Leszögezte: a békés tiltakozás eszköze része a demokratikus játékszabályoknak. A szövetség szerveivel kapcsolatban Kelemen Hunor elmondta, mivel nincs egyetértés a kérdésben, a „szupermegyésítés” ügyét minél hamarabb le akarják venni a politikai napirendről és fél éven, egy éven belül térniük vissza rá. A nagyobbik kormánypart nyolc egységre tagolná Romániát, a Székelyföldet is magába foglaló Centrum megyében – Brassó, Szeben és Fehér megyéknek „köszönhetően” – a magyar lakosság aránya 30 százalék alá csökkenne.

Modellértékű megbékélés?

A magyar jelleg tervezett „felhígítása” kisebb diplomáciai összehangolást okozott Románia és Magyarország között is, bár hétvégi nyilatkozatával Teodor Baconschi román külügyminiszter megpróbálta enyhíteni a feszültséget. „Románia és Magyarország között nincs diplomáciai háború, a két ország stratégiai partnere egymásnak, a román–magyar megbékélés számos európai ország számára modellértékűvé vált” – fogalmazott a román külügyminiszter. Hozzátette: meglepte a túlhaladottnak hitt nacionalista érzelmek túlfűtöttsége. A külügyminiszter szerint a romániai magyarság által élvezett széles körű jogok szavatolják, hogy élő maradjon ennek a közösségnek a kulturális és nyelvi önazonosságadata. Megfogal-

mazása szerint a különböző etnikumok közötti összhang csodálatra méltó válóság, amit senkinek sincs joga megbontani provokatív megnyilatkozásokkal.

Szegény Székelyföld

A külügyminiszter megállapította: a másiktól való félelem és a közösségi bezártság szegénységet okoz. Baconschi szerint a magyarok által többségben lakott Hargita és Kovászna Románia legzártabb és legszegényebb megyéi közé tartozik, ezért az európai és regionális nyitás, amelyet javasolnak, a jólét növekedéséhez vezet majd el mind Kovászna, mind Vaslui megyében. Mint ismert, a román külügyminisztérium múlt csütörtökön szokatlanul és nem helyénvalónak minősítette Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes álláspontját,

amely szerint az etnikai arányok tudatos megváltoztatását jelentené a tervezett új romániai régióbeosztás.

Ponta „visszacsinálná”

„Ha, Isten őrizz, Traian Băsescu államfő megszünteti a megyéket, amikor mi hatalomra kerülünk, visszacsináljuk őket. Nincs más lehetőség” – szögezte le Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök. Az ellenzéki politikus elmondta, hogy reményeik szerint július 17-én meg tudják tartani az összes megyében az általuk tervezett népszavazást az ország területi-adminisztratív átalakításáról, hogy „mindenki számára világos legyen, mit akar a lakosság”.

Borboly: nem etnikai, fejlesztéspolitikai kérdés

Az RMDSZ-nek a fejlesztési régiók újrászervezésére vonatkozó tervét fejlesztéspolitikai, nem pedig etnikai szempontból kell vizsgálni – jelentette ki a hétvégén Borboly Csaba Hargita megyei tanácselnök. Hozzátette: Bukarestből senki nem kérdezte meg a helyieket, mik a gondolataik, elvárásaik. Ennek orvoslására felmérést végeznek a megye román ajkú lakói körében: hogyan vélekednek, mik a percepcióik, előítéleteik, féltelmeik a Székelyfölddel kapcsolatban. Ennek kapcsán nyilvános vitát rendeznek július hónap folyamán, amelyre meghívják a térség román civil szervezeteit, egyházi képviselőit, valamint azokat a politikusokat, akik az elmúlt hetekben az ellen foglaltak állást, hogy Hargita, Kovászna és Maros megye egy régiót alkosson. ◀

Ceaușescu utódai



A fő kormánypart, a PDL irgalmatlan övön aluli ütést mért legfontosabb, legkonstruktívabb és leglojálisabb, ráadásul vele azonos politikai családba tartozó koalíciós társára, az

Ágoston Hugó RMDSZ-re. A voluntarista kombinátor

Traian Băsescu szövetségese kimutatta a foga fehéjét. Ha a központi hatalom perverz módon épp a kisebbségi törvény értelmében alakíthatná át a magyar megyék határait, következképp etnikai összetételét, az kétségkívül eredeti vívmánya lenne parlamenti érdekérvényesítő harcainknak.

Úgy látszik, a román pártok és politikusok e tekintetben mind Nicolae Ceaușescu köpönyegéből bújtak elő: nincs az az aljas eszköz, amely ne „szentesítene” belső gyarmatosító céljait. A szoban forgó módosító javaslat ugyanazoknak a durva gesztusoknak a sorát gyarapítja, amelyekkel a volt diktátor is szerencsétlenül minket, lábbal tiporva elemi jogainkat. Gondoljunk nagyvárosaink erőszakos elrománosítására, annak fájdalmas társadalmi és civilizációs következményeire – beköltöztek a házaikba, kitűrtak vezető pozícióinkból és munkahelyeinkről, feldúlták/dűlják temetőinket.

Indokolt a kérdés: vajon mi volt a céljuk ezzel az újabb címikus merénnyel? Nem került túl nagy szellemi erőfeszítésbe megállapítani, hogy a javaslat nem pusztán a kisebbségi törvény megcsúfolása, a jelzés nem csak az RMDSZ-nek szól. Hanem az Orbán-kormányhoz is, amely hasonló – de még eredményesebb – politikát folytat, semmibe véve az alkotmányos demokráciát. Milyen nagyszerű: a két jó barát és rokon lélek, amikor incselkedve összekap, velünk üti egymást! Alig várjuk, hogy Tusványoson Traian és Viktor, szélesen mosolyogva, ismét mindenkit biztosítsanak sírig tartó elvi barátságukról. Ahogy az alkotmánnyal és az emberi jogokkal is játszadoznak, szépen, úbüsen.

Az RMDSZ nehezen heverheti ki ezt az újabb rituális megalázást. Nem az ő hibája, hogy most egy nemzeti kommunista vétetésű banda és annak vezére miatt az ország érdekei elé kell helyezni a saját, mindenekelőtt pedig az általa képviselt romániai magyarság érdekeit. A megváltoztatott 14. cikkkel – valamint minden jel szerint a kulturális autonómia alapjait biztosító testületektől is kikerülve – a kisebbségi törvénynek nem sok értelme marad, ha nem sikerül eredeti, normális formájában elfogadtatni, feltehetően felelősségvállalással, akkor egyszerűen vissza kell vonni: szárazkocznak az anyukájukkal. Az újramegyesítést illetően élni kellene, valóban, a polgári engedetlenség eszközeivel, ugyanakkor ott, ahol lehet, népszavazást kellene kezdeményezni a közigazgatás átszervezésének hagyományos elnöki tervéről. Meg hát miért részt venni ezek után az államelnökekkel való találkozón, meg a tévés sárral dobásokon? Ezek mind jogos, demokratikus, európai tiltakozási formák lennének. Nem biztos, hogy politikailag célravezető lenne egy ilyen akció, de mindennél jobban tudatosíthatná nemzeti közösségünkben a veszélyt és az összetartás fontosságát – végül is ez lehetne számunkra az egész disznóságban az egyetlen jó dolog.



A székelyföldi RMDSZ-es politikusok a polgári engedetlenség eszközét sem vetik el a „szupermegyésítés” ellen

Alkotmányellenes kitételek Băsescu alkotmányában

ÚMSZ

Alapjogokat sértőnek és alap törvénybe ütközőnek nyilvánította a múlt hét végén az Alkotmánybíróság Traian Băsescu román államfőnek az alkotmány módosítására tett egyes javaslatait. Az államfő a Boc-kormány javaslatára nyújtott be Alkotmánymódosító tervezetet a taláros testülethez, amelynek azt kellett megvizsgálnia, hogy a javasolt módosítások nem sértenek-e alapjogokat, megfelelnek-e az alkotmányos kereteknek.

Emil Boc kormányfő „furcsának” nevezte az alkotmánybíróság döntését, hangsúlyozva, nem érti, hogy a taláros testület miért alkalmaz kettős mércét. „2003-ban engedélyezték a mentelmi jog szűkítését, most pedig ellenkező álláspontra helyezkedtek” – fogalmazott a kormányfő. Hozzátette: a parlament feladata most, hogy megtalálja azt a megoldást, amely „eleget tesz az emberek elvárásainak”.

A bírák egyebek között azt a javaslatot nyilvánították alkotmányellenesnek, amely törölte volna az alkotmányból azt a kitételeket, miszerint „a vagyon megszerzésének törvényes jellege vélelmezett”. Az alkotmánybíróság szerint ennek az elvnek a törlése

megszüntetné a tulajdonhoz való jog egyik fontos biztosítékát. Az alkotmánybírák azt az államfői javaslatot is kifogásolták, hogy a minisztereknek és a törvényhozóknak ne legyen mentelmi joguk. Emellett a Legfelső Bírói Tanács összetételére tett államfői javaslat is fennakadt a taláros testület szűrőjén. Băsescu a jelenleginél több olyan személyt „építene be” a szakmai testületbe, akik a civil szférát képviselik.

Az államfő holnapra konzultációra hívta a parlamenti pártokat, hogy egyebek között az alkotmánymódosításról tárgyaljanak. Az Alkotmánybíróság mostani véleményezése csak konzultatív jellegű, Băsescunak nem kell kötelező módon figyelembe vennie.

Mint ismeretes, az államfő kezdeményezésére megtartott 2009-es népszavazáson a lakosság egyetértett azzal, hogy a törvényhozók száma ne lehessen nagyobb 300-nál, és a jelenlegi kétkamarás parlament helyét egykamarás törvényhozói testület vegye át.

A PSD elvárja az államfőtől, hogy vegye számításba az alkotmánybírák észrevételeit, hangsúlyozva, „Băsescu alkotmányát Orbán Viktor inspirálta, ezért fennáll annak a veszélye, hogy Magyarországhoz hasonlóan Romániát is uniós szankciók érik”. ◀

Fiatalít a Szabadelvű Kör

Sipos M. Zoltán

Bognár Zoltán 30 éves aradi származású politológus váltja Eckstein-Kovács Pétert a Szabadelvű Kör elnöki tisztségében. Az RMDSZ-platform hétvégi országos gyűlésén módosították a szervezet alapszabályzatát, és elfogadták a platform új politikai programját is. Eckstein-Kovács Péter, aki tizennyolc éven át vezette a Szabadelvű Kört, pártkapcsolatokért felelős alelnökként dolgozik tovább. „Elképzelésem szerint folytatjuk azt az irányt, amelyet elődöm képviselt. Ugyanakkor hatékonyabbá szeretném tenni a szervezet építését. A Szabadelvű Kör által képviselt eszményeknek széles körű társadalmi támogatottsága van, ezt próbáljuk majd meg bevonni a Pro Libertas egye-

sület programjaival” – fogalmazott Bognár Zoltán. Hozzátette: az elmúlt időszakban egyre jobban elterjedő szélsőséges megnyilvánulásokkal szemben ellentétet kíván képviselni a Szabadelvű Kör. Mint elmondta, az eddigiek-nél is nagyobb hangsúlyt szeretnének fektetni a fiatalok politikába való bevonására. Főleg az erdélyi magyar fiataloknak azt a rétegét kívánják megszólítani, amelyet eddig nem szólított meg a politika. „Egy nem túl régi közvélemény-kutatás szerint az erdélyi fiatalok kétharmada teljesen elfordult a politikától. Mi azt gondoljuk, hogy ezek a fiatalok nagyon könnyen bevonhatók és a Szabadelvű Kör potenciális tagjainak tekinthetők” – fogalmazott a szabadelvűek frissen megválasztott elnöke. ◀



Bognár Zoltán (balra) elődjével, Eckstein-Kovács Péterrel

A szerző felvétele

Román lapszemle

Korábban a liberálisok és a szociáldemokraták közeledésének híve volt az ország leggazdagabb embere, Dinu Patriciu, azonban már nem az egyik legkövetkezetesebb bírálója a jelenlegi ellenzéki szövetségnek. Az üzletember szerint az USL-vel a kormányon Romániának nincs esélye a megújulásra. (EVZ) ▶ Tizenhatról nyolc százalékra csökkent az elmúlt öt évben a lakosság politikusokba vetett bizalma. Ilyen mértékű bizalmatlanságot egyetlen európai országban sem mértek a közvélemény-kutatók. (Puterea)

Törvénytelen alkotmánymódosítás

Több pontban is az alaptörvénnyel szembenállónak minősítette a Traian Băsescu államelnök által beterjesztett alkotmánymódosító javaslatokat az Alkotmánybíróság.

Bogdán Tibor

► Két napon át, június 16-án és 17-én vitatták az alkotmánybírák az alaptörvény több cikkelyének módosítására benyújtott állampfői javaslatokat. A taláros testület tagjai többségi szavazattal azzal ugyan még egyetértettek, hogy az alaptörvény módosítására vonatkozó törvénytervezetet az alkotmányos elírásoknak megfelelően terjesztették elő, ám annak több kitételét is kifogásolták és alkotmányellenesnek minősítették.

Az állampfő elképzelései

A román állampfő június 9-én küldte meg a törvénytervezetet az Alkotmánybíróságnak, a törvényhozási tanács pozitív véleményezésével együtt. A dokumentum

lamfő súlyosan vétett az alkotmány ellen.

A módosítások elfogadása esetén a parlamentnek mindössze tíz nap állna rendelkezésére az új kormány elfogadására, amennyiben a határidő lejártáig nem nyilvánítana véleményt, a kabinet megbukik.

A Traian Băsescu által elképzelt változtatások korlátoznák a kormány hatásköreit is, így a kabinet egyetlen parlamenti ülészak idején csupán egy alkalommal fogadtathatja el törvényi kormányzati felelősségvállalással. Kivételet csupán az állami és a társadalombiztosítási költségvetés képezne a rendszabály alól. A miniszterelnök csakis az állampfővel folytatott tanácskozást követően hajthatna végre kormányátalakítást, a költségvetési deficit pedig, a módosított alaptörvény értelmében, nem haladhatná meg a bruttó hazai termék három százalékát, a közadósság pedig 60 százalék alatt kellene hogy maradjon.

Ugyanakkor az előzetes letartóztatás idejét a jelenlegi 24 órától 48 órára növelnék.

A törvényesség vélelmezése

A legfőbb problémát éppen a módosítások legfontosabb pontja jelenti, amelynek értelmében törölnék a jelenlegi alkotmányból azt a pontot, amely kimondja: a vagyonszerzés „törvényes jellege vélelmezett”. Ez a kitétel, az alaptörvény előző rendelkezésével együtt, miszerint „a törvényes úton szerzett vagyont nem lehet elkobozni”, gyakorlatilag lehetővé teszi a szakosított intézmények, így például az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség fellépését a be nem vallott, illetve illegálisan szerzett javak esetében, ezért kívánt rajta változtatni az állampfő. A talárosok véleményének megfelelően azonban a módosítás bevezetése nyomán megszűnne a tulajdonjog szavatolása, ami ellentmond annak az alkotmányos rendelkezésnek, amely tiltja az alkotmánymódosítást abban az esetben, ha az az állampolgárok alapvető szabadságjogainak vagy azok biztosítékainak megszüntetésével jár.

Hasonlóképpen összeegyeztethetetlen az alaptörvénnyel a parlamenti mentelmi jog Băsescu által elképzelt korlátozása is, mivel az közméltóságot betöltő személy alapvető jogát számolná fel. A talárosok hasonló indoklással éltek a kormány hatásköreit beszűkítő javaslatokat illetően is.

Az igazságszolgáltatás korlátozása

Az alkotmánybírák nem értették egyet azzal a kiegészítéssel sem, amely a közhatalóságok közigazgatási aktusainak a közigazgatási bíróságok útján történő bírósági ellenőrzése alóli kivételek sorát a parlamenttel való kapcsolatokra vonatkozó és a katonai parancsoló aktusok mellett a kormány pénzügyi és költségvetési politikáival bővítené ki. Ez ugyanis véleményük szerint korlátozná az igazságszolgáltatáshoz való szabad hozzáférést.

Nem felel meg az alkotmánynak a Legfelsőbb Bírói Tanács összetételére tett állampfői javaslat sem. Jelenleg 19 tagja közül 14-et – 9 bírót és 5 ügyészt – a testület köz-

gyűlése választ meg, a civil társadalom két képviselőjét a szenátus nevesíti magas szakmai és erkölcsi tekintéllyel rendelkező jogász szakemberek sorából, a másik három tag pedig az igazságügyi tárca vezetője, a Legfőbb Semmitő- és Itélőszék elnöke, valamint az ítélőszék mellett működő ügyészség főügyésze. Az új elképzelésnek megfelelően a bírók számát ötre csökkentenék, a civil társadalom pedig hat képviselővel rendelkezne, három-háromat a parlament, illetve az állampfő nevezne ki. Csakhogy mindez sértene az igazságszolgáltatás függetlenségének elvét, márpedig nem képezhetik alkotmánymódosítás tárgyát egyebek között az igazságszolgáltatás függetlenségére vonatkozó alkotmányos rendelkezések.

A taláros testület igen fontos pontokban kifogásolja Traian Băsescu módosító javaslatát, érveinek figyelembevételét javasolva az állampfőnek. A döntés „végleges és általánosan kötelező” – zárják az alkotmánybírák a véleményüket ismertető közleményt. ◀

Szaharov özvegyének regényes életútja

Meghalt Jelena Georgijevna Bonner, Andrej Szaharov szovjet-orosz fizikus, jeles ellenzéki személyiség özvegye. A végzettségét tekintve gyermekorvos maga is másképp gondolkodó, emberjogi aktivista volt.

Gy. Z.

► Jelena Bonner 1923. február 15-én született a türkménisztáni Maryban, a halál az Egyesült Államokban, Bostonban érte. A moszkvai Lux szállóban nőtt fel, amely a korai Szovjetunióban, a sztálini időkben a jeles politikai emigránsok otthonául szolgált, itt volt a Kommunisták Internacionálé székhelye is. Bonner édesanyja Ruth Bonner zsidó kommunista volt (az ő nevét viselte), nevelőapja Gevork Alihanov vezető örmény kommunista, a Komintern titkára. (Természetes édesapját Levon Szaárkiszovics Kocsarovnak hívták.) Öccse, Igor később tisztiként szolgált a szovjet tengerészetnél.

Tipikus ellenzéki sors

Innentől kezdve élete a szocializmus ellenzéki jeinek tipikus élete. Szüleit 1937-ben a sztálini tisztogatások idején bebörtönözték, apját 1938-ban kivégezték, édesanyját a gulágra száműzték. Ő maga Leningrádban elvégezte a középiskolát, és a második világháborúban önkéntes ápolónőnek

jelentkezett; 1945-ben hadnagyi rangban háborús sebesülteként leszerelték. Orvosi tanulmányait 1947-ben kezdte el a leningrádi egyetemen, diplomája megszerzése után gyermekorvosként, körzeti orvosként és szabadfoglalkozású íróként dolgozott. Az 1960-as években csatlakozott írók és művészek azon csoportjához, amely kihasználta a posztstálini korszak szabadságát.

Első házasságát Ivan Szemjonovval kötötte, két közös gyermekük, Tatjana és Alekszej az Egyesült Államokban él. Andrej Szaharovot 1970 októberében ismerte meg emberjogi aktivisták kalugai perének alkalmával. Házasságukat 1971-ben kötötték meg, és ez alaposan megváltoztatta Bonner életét. Idő előtt nyugdíjba vonult, s a világszerte ismert szovjet ellenzéki szentelte a tevékenységét. Ő lett stábjának vezetője, titkárnője, szakácsnője és nagykövete a világban. A Nobel-békedíj átadásakor 1975-ben Oslóban ő képviselte a férjét, a nevében látogatott el Olaszországba, Franciaországba és az Egyesült Államokba.



Jelena Bonner. A szocializmus ellenzéki jeinek tipikus életét élte Andrej Szaharov felesége

Lassú olvadás

Szaharov gorkiji száműzetése idején 1980 januárjától 1984 májusáig ő jelentette az egyetlen összeköttetést Moszkvába és a külföldi újságírókhoz. Ekkor neki is megtiltották, hogy Gorkijt (napjainkban Nyizsnij Novgorodot) elhagyja. A körzeti bíróság 1984 augusztusában „szovjetellenes propaganda” vádjával többéves száműzetésre ítélte. Ez éppen az Andropov és Gorbacsov közötti „visszaesésnek”, Konsztantyin Csernyenko egy esztendeig tartó pártfőtitkárságának az ideje.

Ugyanebben az évben Bonnernél heves szívelégtelenség lépett föl, a szívműtét elodáztatatlanná vált. Szaharov háromszor kezdett összesen kétszáz napig tartó éhségsztrájkot, hogy felesége

operációját tegyék lehetővé az Egyesült Államokban. Végül 1985 decemberében a hatóságok megengedték az utazást, Bostonban több nyílt szíves műtéttel összesen hat bypassot hajtottak végre rajta az orvosok. A Szovjetunióba 1986 júniusában tért vissza, decemberben pedig Gorbacsov fölfüggesztette a házaspár száműzetését.

A szovjet hidrogénbomba

Mindketten visszatérhettek Moszkvába, Szaharov 1989 decemberében bekövetkezett halála után Bonner nem hagyta abba küzdelmét az emberi jogok érvényesüléséért. Az 1991 augusztusában kirobbant kommunista puccs idején csatlakozott az orosz parlament védőihöz. Borisz Jel-

cint is támogatta az 1993. évi alkotmányos válság idején, ezért az orosz elnök meghívta őt az emberjogi bizottságba. Oroszország csecsenföldi politikája miatti tiltakozásul azonban 1994-ben visszaadta megbízatását. Kiállt a vitatott hovatartozású Hegyi-Karabah és a volt Szovjetunió népei önrendelkezési jogáért. Az orosz ellenzék 2010. március 10-én kiadott egy közleményt Putyinnak mennie kell címmel, amit ő is aláírt. Gyakorlatilag ez volt utolsó említésre méltó tette; 2011. június 18-án hosszas betegség után saját házában hunyt el Bostonban.

Férje, élete második szakaszát meghatározó mentora Andrej Dmitrijevics Szaharov szovjet orosz magfizikus volt. Róla kapta nevét az Európai Parlament 1988-

ban alapított emberjogi kitüntetés, a gondolat szabadságért odaítélt Szaharov-díj. Szaharov 1921. május 21-én született Moszkvában, értelmiségi családban. Fizikus apja nyomdokaiba lépve 1938-ban a moszkvai egyetem fizika szakára iratkozott be. A második világháborús szolgálat alól felmentették, 1942-ben lediplomázott, és a háború végéig egy hadianyaggyárban dolgozott. Itt ismerkedett meg Klavgyija Vikirjeva technikkussal, akivel hamarosan összeházasodott. A háború után, az 1940-es évek második felében a szovjet hidrogénbomba előállításán dolgozott. A bomba 1953-ban el is készült, Szaharovot pedig még ebben az évben beválasztották a Tudományos Akadémiába (32 évesen ő volt a legfiatalabb tag az akadémia történetében). A tudós már 1951-ben támogatta a politikai elnyomás áldozatait: egy zsidó matematikust bevett a hidrogénbomba-programba. Két cikket is kiadott 1958-ban a nukleáris robbanás hatásairól, 1968-ban pedig a *The New York Times*-ban publikált esszét *Megjegyzések a békéről, a békés együttélésről és a szellemi szabadságról* címmel. Az esszéiben a leszerelés és a Nyugattal való együttműködés mellett foglalt állást. Első felesége nemsokára meghalt, és Szaharov visszatért Moszkvába fizikát tanítani. A többi pedig már Jelena Bonner élettörténetéből ismerhetjük. ◀

Lap-top

A hétvége címe. A PDL módosító javaslata a kisebbségi törvényhez, Horațiu Pepine, *Deutsche Welle*.

Magyarázat. A vezető publicista szenzációs kommentárja arról, hogy a magyarok megkérdése nélkül módosítani lehet lakóterületük közigazgatási határait. (Miótán a kormány által benyújtott kisebbségi törvény eredetileg ezt tiltotta volna.) A szerző szerint mindez „valóságos történelmi trauma az erdélyi magyarok számára, akik a kommunista hatalomnak tulajdonítják a hagyományos magyar régiók etnikai összetételének megváltoztatására irányuló rendszeres törekvések politikáját. A román történetírás nem jegyzi ezt a nézőpontot, egyetlen kivétellel, ez a romániai kommunista diktatúra elemzésére létrehozott elnöki bizottság zárójelentése. (A Tismăneanu-jelentés – szerk. megj.) A Traian Băsescu államelnök által elfogadott dokumentum egyik fejezete kifejezetten a magyar kisebbségről, 'az erdélyi nagy városok elrománosításának kampányáról' szól. A jelentés azonban inkább a kommunista rendszer iparosítási politikáját és a lakosság belső migrációját ítéli el, amelynek eredményeképpen a városokban a magyar lakosság részaránya az 1948-as 39,7 százalékról 1966-ban 26 százalékra, majd 1990-ben 13 százalékra csökkent. Kolozsváron például, a magyarság kulturális központjában, 1948-ban 47 ezer román és 67 ezer magyar lakott, ahhoz hogy 1977-re a viszony megforduljon: 173 ezer román lakos, 86 ezer magyar lakos. (...) Az erdélyi nagyvárosokban lezajlott magyar demográfiai dráma nem visszhangzik a románok tudatában, mélyen és fájdalmasan jelen van azonban a magyarokéban, és magától értetődik, hogy a közigazgatás újabb reformja, amelynek célja tovább hígítani egyes tömbök etnikai összetételét, nem vált ki körükben lelkesedést. Meglehet, a magyarok arra számítottak, hogy az államelnök, aki az említett jelentés elfogadásával elítélte a kommunista rendszer demográfiai stratégiáit, nagyobb megértést tanúsítson a magyar dráma iránt. (...) Úgy tűnik azonban, a jelenlegi vezetés szándékai szertefoszlhatnak minden illúziót." Mulțumim, köszönjük, Horațiu!

A nap állírá. Az *Academia Cațavencu* átállt Traian Băsescu oldalára, és örök hűséget fogadott neki.

Minden napra egy mondat

„Bármi elől elmenekülhetünk, csak magunktól nem.”

José Saramago

Optimizmus



Horváth István

Kötelezettség

JANUÁR 11KÉN

Olvasám az újságokban a hivatalos jelentést, hogy a magyar tudós társaság engem is megválasztott levelező tagjának. Ezen új rang nagyon genieroz. Ugy tetszik, mintha boldog magányomból kihurcolnának egy zajgó sokaság közé, hol ujjal fognak mutatni: „Íme a tudós!” Szegénységem büszkesége meg van alázva.

A céhot és monopóliumot minden nembem utálok, s íme, nekem is céhbeli tagnak kell lennem! Nem tudom kimagyarázni, miért van teremre nekem ez a megtiszteltetés. Úgy tetszik, hogy ez által leköteleztetik az ember a közvéleménynek. Minden fény és kijelentés ellensége a csendes örömeknek.

Döbrentei és Wesselényi legrégebb barátim, s mégis nagyon haragszom rájuk. Őket szívemből kértem volt, hogy megválasztásomat fordítsák el rólam, s mégis ők azt nem tették, s talán éppen ők is elemződtői voltak.

Sokat tűnök, ha a diplomát elfogadjam-e? Ha elfogadom, kicímerezett tudósok néznek egész életemben s minden ember tudós munkát és tudós beszédet vár tőlem. Pedig engemet, az úgynevezett tudós conversatio nagyon fáraszt (...)! Ha el nem fogadom, hihetetlen gorbombaságnak s kevélységnek veszik a választókat s tudós bolondnak fognak tartani.

JANUÁR 15KÉN

Ó, hazám, mikor lesz vége e kínos aggodásnak miattad? Derengsz néha szép reményt, sugárzasz néha szép jövőndöt s oszlani látszanak fellegid. És megint új robajjal dúlnak feletted zivatarok s elborulsz és a zsarnokságnak újonnan kigondolt fortélyra riaszt fel álmodból. Ah, ez valóban fárasztó élet, ez, a reménytelen szerelmesnek gyötrelmes élete.

Böloni Farkas Sándor: *Naplótöredék (1835–1836)*

SZELLEMI DÉZÉS

Más hangok

A meglebegtetett közigazgatási átszervezés keltette kommunikációs viharban azért valamire föltétlenül fel kell figyelniünk: nem Hargita és Kovászna megye az egyetlen, amely különböző etnikai és fejlesztéspolitikai érvekkel tiltakozik egy mamutrégióba való bekebelezés ellen, nem csupán az RMDSZ és a romániai magyarság közéletének más politizáló alakulatai emelik fel szavukat az ügyben, és nem csak a magyar kormány fejezte ki rosszallását a készülő tervezet iránt, hanem kelettől-nyugatig és északtól-délig az ország különböző, román többségű térségeiben sem mindenütt tapsolnak az államelnök által politikai gumicsontként bedobott ötletért. Ilyen tekintetben bizony ildomos lett volna, ha a román tévék etnikai kérdésekre kihegyezett vitáin túl a hazai magyar média kissé többet ír-beszél arról is, hogyan vélekednek nem csupán az erdélyi, hanem a színromán térségek megyei-helyi román lapjai, a különböző politikai áramlatokat támogató vagy azoknak el-



Székedi Ferenc

lenszögölő kommentátorok, a világháló román bloggerei és így tovább, mivel akkor jóval árnyaltabb kép alakul ki mindarról, ami történik. Kiderül ugyanis, hogy az ország számos térségében maguk a románok szedik ízeke, nem csupán Traian Băsescu és a beintésére elinduló demokrata liberális gépezet nyolc régiós tervezetét, hanem nagyon is odamondanak a szociáldemokrata és nemzeti liberális unió francia modellt követő, a megyék és a központi vezetés közé régiós szinteket is beépítő elképzeléseinek is. Persze, ne becstüljük alá a magunk szerepét, de hogy a gyors közigazgatási átalakítás tervezete alighanem zátoryra fut, ez mindenekelőtt ennek az ellenállásnak köszönhető. Miért nem szeretnék maguk a románok, illetve a véleményüket kimondók az ország mindössze nyolc központra történő, területi közigazgatási átszervezését? Összegyűjtöttem egy csokorra való véleményt, érdemes megismerkedni velük. Nagyon sokan meglehetősen borúlátók az államelnöknek azzal az érvelésével szem-

ben, miszerint a regionalizálás megszünteti a közpénzekre rátelepedő, a közbeszerzéseket eltérítő, a piacgazdaság versenyszellemét megcsúfoló úgynevezett helyi és megyei bárók uralmát. Romániában – vélekednek jó néhányan – ezeknek a politikai-gazdasági összefonódásból táplálkozó pénzembereknek a mozgékonyasága és szervezőképessége olyan gyorsan erős, hogy bárhol képesek beépülni a nagyobb régiókba is, rendkívül gyorsan kialakítva a maguk hálózatát. Ellenük – érvelnek többen – csak az igazságszolgáltatás megerősítésével, a közéleti átláthatóság növelésével, a társadalmi ellenőrző képesség fokozásával lehetne küzdeni, ha ugyan ezt a harcot valóban meg akarják vívni az államvezetés legfelsőbb szintjein.

Többen arról írnak: Romániában az elmúlt két évben jó néhány olyan törvénykezdeményezés látott napvilágot, amely megpróbálta összehangba hozni az országot az általánosító és szabványosító uniós szemlélettel, de ezek mind-mind az asztalfiókban maradtak és ezen a téren vezet a nagyvá-

Nem csupán a lakosság véleményét nem kérték ki, hanem a közigazgatási szakemberekkel sem tanácskoztak.

rosoknak azokkal az úgynevezett metropolis-övezeteivel foglalkozó jogszabály, amely valamiképpen megpróbálta a fejlesztési központok és a vidék viszonyrendszerit is áttekinteni, de az indításon túl maradt minden a régióban. Abban az országban – fogalmaznak a gunyorosabb hangok –, ahol egy fővárosi felüljáró megépítésére öt esztendő kellett várni, a régi városközpont néhány régi utcájának felújítása pedig másfél évtizede folyik, ott bármiféle gyors változásról beszélni pusztán szöcsöplés. Meglehetősen sokan teszik szövé azt is, hogy nem dolgoztak ki semmiféle olyan gyakorlati kritériumrendszert, amely bizonyítaná a régiós szerkezet előnyeit a jelenlegi megyeszerkezettel szemben, és többen érvelnek amellett: legalább két esztendőn keresztül a társulni óhajtó két vagy három megyében ki kellene próbálni az új közigazgatási módszert. Egyébként is – teszik hozzá – nem csupán a lakosság véleményét nem kérték ki, hanem a közigazgatási szakemberek különböző szakmai szervezeteivel sem tanácskoztak.

Terjedelmi okok miatt tegyük most pontot. De azért olvassunk! A románok közül sem mindenki esett a feje lágýára.

Faágas vasút

Nemrégiben kedélyesen elszórakozott szinte az egész román sajtó a híren, miszerint a vasúti különjárat, amellyel Anca Boagiu közlekedési tárca-vezető utazott újságírók népes társaságában, azzal a céllal, hogy bemutassa, mekkorát fejlődött a közszállítás minisztersége alatt, nos, a vonat fogta magát és leállt. Ami egyébként sem jó dolog, de különösképpen bosszantó akkor, amikor a miniszterasszony éppen azt akarja bebizonyítani, hogy a mandátuma alatt felújított pályaszakaszon két óra alatt el lehet jutni Bukarestből a hegyekbe. Érthető, ha az incidens kedvét szegte, ráadásul pedig a magával cipelt tollragók is okvetetlenkedni kezdtek, holott áldozatos miniszteri tevékenységéért – egy másik tollforgató, Madách Imre szavaival élve – csak hódolat illetné, nem pedig bírálat. Márpedig az újságírók jóízűen rohincseltek, meg szaporán fotóztak-filmezték a tárca illetékeseit, akik a románok Ceaușescu által oly sokszor felemlegetett leleményességével pillanatok alatt rájöttek: a meghibásodott fűket egyszerűen meg lehet javítani egy faággal, a töltés szélén talált drótdarabbal, meg némi ragasztószalaggal. És hozzá is láttak, az újságírók nem kis gyönyörűségére.

Kerek, kis humoros sztori – mégsem lehet rajta szívből nevetni. Egyrészt elegendő végiggondolni: ha a minisztert szállító, és nem melleleg sajtósokkal megrakott szerelvényt ilyen módszerrel „javítják meg”, vajon hogyan járhatnak el „közönséges”, „egyszerű halandó” utasok esetében? Másrészt a történetek ismét rávilágítottak (ha egyáltalán ez még szükséges lenne – a hazai közszállítás, elsősorban a vasúti közlekedés, áldatlan állapotára.

A saktárca belső használatra készült kimutatása szerint a hazai vasúti pályák hálózatában több mint ezer kritikus vonalszakasz létezik, és csaknem 320 a legmagasabb veszélyességi fokú besorolást kapta. Közöttük vasúti hidak is vannak. A vasútvonalak mintegy egyharmadán ezért gyakori az óránkénti 50 kilométeres sebességkorlátozás, ezért van az, hogy csaknem minden vonat késve fut be célállomására. Az infrastruktúra több mint felének szavatossági ideje lejárt, a mozdonyok, vasúti kocsik régen megérték a felújításra, kicserélésre, már nem is mennek szenzációszámra a kigyulladt mozdonyok, kisiklott szerelvények.

miniszterasszony vonatának mozdonya is jóval túl volt a főjavítás szükségessé tevő 300 ezer kilométeren. Boagiu kalandja végül is szerencsén végződött: a megtajkolt vonat ismét elindult. Bár magára valamit is adó biztosítótársaság ezek után aligha kötött volna utasaival életbiztosítást...



Bogdán Tibor

Röviden

„Meglékel” IMF

Hivatalosan is megerősítette a Nemzetközi Valutaalap (IMF), hogy informatikai rendszerét az elmúlt időszakban jelentős hackertámadás érte – adta hírül a *Bloomberg*. Mivel a pénzügyi rendszer nem kívánt további részleteket közölni a biztonsági incidensről, egyelőre csak találgatni lehet, hogy a támadók milyen rendszerekhez, illetve adatokhoz fértek hozzá.

Fehér Facebook-foltok

Már csak négy olyan ország van a világon, ahol nem a *Facebook* a legnépszerűbb közösségi oldal: Japán, Kína, Korea és Oroszország. Mark Zuckerberg alapító szerint a felhasználók száma hamarosan eléri majd az egymilliárdot, ami az összinternetezők felét tenné ki. A növekedés azokban az országokban a leggyorsabb, ahol a portál még újdonságnak számít – ugyanakkor az amerikaiak, kanadaiak és britek egyre nagyobb számban hagyják el a közösségi oldalt.

A Garminé lesz a Navigon

Folytatódik a konszolidáció a navigációs szoftverek és készülékek piacán: a piacvezető Garmin felvásárolja kisebb német riválisát, a Navigont – jelentették be a felek. Bár az akvizíció anyagi vonzatait még nem hozták nyilvánosságra, az adásvételi előkészületeket megszervező német szaklap 50 millió euró körüli vételárról írt. Az amerikai gyökerű Garmin ezzel kívánja megerősíteni pozícióját az európai piacon.

Elkészült a Chromebook

Samsung megkezdte első Chromebook-jának forgalmazását az Amerikai Egyesült Államok területén. A Samsung Series 5 névre keresztelt újdonság kétféle változatban érhető el: az egyik csak WiFi-adaptert tartalmaz, míg a másikhoz a 802.11 a/b/g/n típusú WiFi adapter mellé 3G támogatást is adnak. Az előtelepített Chrome OS operációs rendszerrel ellátott noteszgép kétféle színben lesz elérhető: fehérben (Arctic White) és ezüstben (Titan Silver).

Egyre több az Xbox

Japánban már több mint másfél millió Xbox 360 játékkonzolt adtak el, amely különösen jó eredménynek számít abban az országban, ahol a Nintendo és a Sony vannak hazai pályán. Az Xbox 360-ból világszinten már több mint 55 milliót vásároltak. Bár eddig a játékkonzol legerősebb éve a tavalyi volt, könnyen meglehet, hogy idén még kedvezőbben alakulnak az eladások.

A tálcán kínált „jövőgép”

A táblagépek gyors felfutása és rendszereik lehetséges fejlődési vonalai

Totka László

Ma már senkinek sem okoz meglepetést a kijelentés, miszerint számítástechnikai szempontból egyértelműen a táblagépeké – más néven tablettéké – az idei év. Bár az első Tablet PC prototípusát a Microsoft mutatta be, az Apple által 2010-ben alkotott iPad megjelenéséig nem terjedt el széles körben. A Microsoft-féle táblagép, magas árának köszönhetően csak szűk, elsősorban orvosi, tudományos és üzleti körökben terjedt, a nagyközönséget – az úgynevezett kritikus tömeget – azonban az Apple megfizethető, könnyen hordozható, internetezésre, kommunikációra valamint webes és multimédiás tartalmak böngészésére alkalmas iPad készüléke érte el.

Lehengerlő marketing

Azt azonban, hogy a küszöbön álló IT-siker a szó szoros értelmében tálcán érkezik, eleinte csak kevesek számára volt világos. A piac és a potenciális vásárlók hada a 2010-es januári bemutaton még értetlenül szemlélte az új kutyut, az, hogy az iPad eladási statisztikái már az első nyolcvan napban az egekbe röpítették az érintésvezérelt készüléket, teljességgel a marketingnek – és természetesen a jól bevált Apple hype-nak –

köszönhető. Miután mindjárt az első két hónap alatt hárommillió darabot sikerült eladni a készülékből, a forgalom a 2010-es év végére 14,8 millióra dagadt. A könnyen hordozható okos eszköz sikerét látva, az ágazat szereplői villámgyorsan reagáltak, így 2011-ben már szinte minden nagyobb mobil-elektronikai cég saját tablettel áll elő. A felhasználók öröme a piacot valósággal elárasztották a különböző kapacitású és árfekvésű készülékekkel.

Rendszerek harca

A „tábladömpinget” jól jelzi az a tény, hogy a gépek

operációs rendszerének piacán is erősödik a harc, ugyanis a *Google* mobilkészülékekre optimalizált operációs rendszere, az Android 3.0-ás verziója (Honeycomb) elsősorban a táblagépeket akarja kiszolgálni, a Microsoft pedig következő operációs rendszerét, a Windows 8-at ARM-architektúrájú processzorokra is fejleszti. Amúgy jelenleg az okostelefonok piacán szinte teljes egészében – a táblagépek területén pedig nagy arányban – az Android operációs rendszer dominál. Az ágazatban jelen van még a Symbian is – a Nokia által „futtatott” rendszer azonban komoly

hátrányt halmozott fel, mivel lassan reagál a technikai fejlődésekre, főleg az érintőkijelzők területén.

Támad az Intel?

A világ vezető chipgyártója, az Intel szakértői ugyanakkor figyelmeztetnek: még csak a tabletforradalom elején tartunk, az igazán ütőképességű típusok mintegy két processzorgeneráció múlva jelenhetnek meg, amikor a cég által készített processzorok is bekerülnek a táblagépekbe. A hír azért érdekes, mert a chipgyártónak mindeddig még nem sikerült betörnie az okostelefonok piacára sem, a

jelek szerint pedig egyelőre a tablették piacán sem rög labdába, ugyanis az eddig forgalmazott gépek mindegyike az ARM-processzorcsalád tagja, grafikus egységük pedig Nvidia technológiát használ. Az Intel jelenleg egy energiatakarékosabb és versenyképesebb, a Medfield kódnevű lapkacsaláddal készül betörni a tablettépiacra – nincs kizárva, hogy a cég épp ennek révén válik vezetővé a mobilkészülékek közötti magjának területén is. (A tablették, netbookok és nagyteljesítményű okostelefonok is célzó kategóriájának az Intel a Társeszköz – Companion Device – nevet adta.)

Békés együttélés

Habár az elmúlt időben sokan hangoztatták, hogy a táblaforradalom a hagyományos személyi számítógépek (PC) halálát okozza, ez utóbbiak teljes eltűnésétől a közeljövőben nem kell tartanunk. Az érintésvezérelt tablették és mobilkészülékek ugyanis elsősorban a tartalomfogyasztást teszik könnyebbé, a produktívabb, komolyabb tartalomszolgáltatásokat, szerkesztéseket, illetve összetettebb számítástechnikai folyamatokat azonban továbbra is az asztali PC-ken, illetve a laptopokon lesz kényelmesebb végezni. ◀



Érintéssel vezérelt felületek. A táblagépek jelentősen megkönnyítették a tartalomfogyasztást

Windows 8: érinthető közelségben

A Windows jövőre várható új verziója teljesen másként fog kinézni és a maiaktól eltérő alkalmazásokat futtat majd – ígéri készítői, akik számára létkérdés, hogy egyaránt kielégítsék a személyi számítógépek, a tablették és a mobilkészülékek felhasználóit.

T. L.

Minden jel szerint a Windows 7 marad a Microsoft utolsó hagyományos operációs rendszere, a jövőre várta 8-as verzió ugyanis a személyi számítógépek (PC) egy sokkal mobilisabb világát engedni sejtetni, amelyben minden fontos és hasznos adat a „zsebgépünkben” lapul majd. Az új rendszer egy teljesen újragondolt, érintőkijelzővel is tökéletesen használható grafikus felületet várja a felhasználókat: a Windows Phone 7-ből már jól ismert „csempés” kialakítást hozza el a PC-s mindennapokba.

Intel plusz ARM

A redmondi óriás új operációs rendszerének egyik alapújdonsága, hogy fővonalbeli (mainstream) kiadá-

sa nem csupán a gépek hagyományos Intel x86-os architektúrája (asztali PC-k és laptopok) számára lesz elérhető, hanem a hordozható elektronikai termékek elterjedt platformja, az ARM számára is – így tehát a PDA-kon, okostelefonokon, médialejátszókon, kézi konzoljátékokon és egyéb hordozható digitális eszközökön egyaránt alkalmazható majd. Architektúrától eltekintve különben az új Windows mindkét verziója ugyanazt a funkcionalitást és élményt fogja nyújtani a végfelhasználók számára – olyannyira, hogy külön felhasználói felület sem készül az eltérő típusú eszközökre.

„Ablak”-nyitás

Az ARM-plattformú fejlesztés a Microsoft egyértelmű nyitását jelenti a tábla-

gépek és mobilkészülékek felé – ami egyébként létfontosságúvá is vált a cég számára a személyi számítógép-piac skálájának bővülésével. A táblagépek világában a szoftverek irányításának elsődleges módja az érintés, vagyis az ujjak általi vezérlés – a készülékek ilyen típusú adatbevitelre lettek kifejlesztve és optimalizálva. Mivel azonban a korábbi Windows-verziók egyáltalán nem, vagy csak nagyon kis mértékben lettek felkészítve az érintés általi vezérlésre és adatbevitelre, az ARM platformra fejlesztett Windows verzió menürendszere jelentősen eltér majd a korábbi, klaviatúrával és egerrel vezérelt változat szerkezetétől és kinézetétől.

A táblagépek és okostelefonok Apple és Google operációsrendszerei, szoftverei számos újítást hoztak a felhasználók számára, azzal, hogy egyszerűen telepíthetőek, online megvásárolhatóak, ráadásul alkalomadtán ingyenesek is. Az online és az offline világ határainak összeesésével már egyre több szoftver és funkció érhető el a böngészőből, a felhőinformatika (cloud computing) segítségével pedig a programok távoli szá-

mitógépen is futtathatóak, míg az adatok más számítógépeken is tárolhatóak. A Microsoft fejlesztés alatt álló operációs rendszerének ebben a dinamikus alakuló környezetben kell megállnia helyét és kielégítenie mind az asztali, mind a hordozható eszközök felhasználóinak igényeit.

Az új Windows 8-at bemutató videók tanúsága alapján az új érintés optimalizált felhasználói felület sokban hasonlít a Windows Phone 7-ére, amelynek számos elemét örökíti át, például a „lapkás húzóegység” rendszert, amely a különböző menük „csempéi” közötti navigálást teszi lehetővé. A Windows 8 és a Windows Phone 7 nagyarányú hasonlóságait látva nagyon valószínű, hogy a két rendszer egyszerre fog fejlődni, így hamarosan a kettő közötti programátjárhatóság is megvalósulhat.

Gyökeres fordulat?

„A Windows teljesen másként fog kinézni és a jelenlegiétől eltérő alkalmazásokat futtat majd” – fogalmazott Steve Ballmer, a Microsoft vezérigazgatója a houstoni technológiai központ-

ban tartott márciusi beszédében. A vezérigazgató korábban a redmondi szoftvercég történetének legrizikósabb platformjának nevezte a Windows következő kiadását és a videók alapján nem tűnik túlzásnak a szakértők szavai, miszerint a 8-as verzió legalább akkora ugrás lesz, mint amekkora a Windows XP és a Windows Vista közötti tátonyog hasadék átvétele volt. Ugyanakkor senki nem feledte a Windows Vista rossz piaci fogadtatását, így hasonló kockázat fenyeget az új verzió esetében is.

„Ez egy Windows, mindennek futnia kell rajta” – mondta el Steven Sinofsky a Windows üzletág fejlesztésért felelős menedzsere arra a kérdésre reagálva, hogy a korábbi változatok működhetők lesznek-e az új alkalmazással. Jelenleg még nincsenek arra vonatkozó információk, hogy a népszerű operációs rendszer 8-as verziója a 7-es verzió magjára épül-e vagy csupán a felhasználói felület változik meg, de hivatalos információk szerint az új szoftver gépigénye megegyezik majd a jelenleg sikeres Windows 7-esével, így nem követeli meg a „bivalyerős” számítógépekre való áttámasztást. ◀

Vakációs táborvadászat

Baloga-Tamás Erika, Kovács Zsolt

► A széles választék miatt nincs könnyű helyzetben az, aki a ma kezdődő nyári vakációban élménydús időtöltést szeretne biztosítani gyermekének. A legolcsóbb táborhelyek napi 20 lejbe, a legdrágábbak 70 lejbe kerülnek. A szerényebb egyhetes üdültetés is legalább 500 lejbe kerül, de az esetek többségében (utazási költségekkel és zsebpénzzel együtt) jóval nagyobb kiadással kell számolni. A külföldi táborok majdnem ugyanannyiba kerülnek, mint a hazaiak, Görögországba már 800 lejért is el lehet utaztatni a gyermekeket. A válságnak, úgy tűnik, vége ezen a területen: egyre több a tematikus tábor, újra divatban a hegyvidéki és a tengerparti „egészségügyi” üdültetés.

Családdal olcsóbb

A háromszéki fiatalok főként a tengerparti táborozási lehetőségek iránt érdeklődnek. Tischler Ferenc, a Kovászna Megyei Sport és Ifjúsági Igazgatóság vezetője úgy tudja, ennek költsége ezer lej körül alakul egyhetes elszállással. A tengerparti üdültetés az esetek többségében „natúr”, nem kínál pluszprogramot, foglalkozást, inkább egészségügyi célból választják gyerekeiknek a szülők. „Az orvos javasolta a tengerparti tábor, mert a 12 éves fiam beteges. Nemcsak légzőszervi problémái vannak, hanem a csontrendszere is fejletlen, kell neki a fényfürdő is” – nyilatkozta lapunknak a sepsiszentgyörgyi Lázár Noémi. Számításai szerint ha a család

foglalna szállást, a saját autójukkal utaznának, akkor jóval kevesebbe kerülne a nyaralás. „Sajnos erre nincs időnk, szezonmunkában dolgozunk, ilyenkor nem jár szabadság” – magyarázta. Tischler szerint a szerényebb körülmények és hátrányos helyzetben élők sem mondanak le gyerekeik nyaraltatásáról, de megelégszenek közeli úticélokkal.

Szegényeknek alig

A szociális táboroztatás kínálata meglehetősen szegényes, pedig idén egyre több vidéki iskola érdeklődik ezek iránt. Kovászna megyében öt iskolai táborból kettő működik – tudtuk meg az illetékes hatóság vezetőjétől –, a sepsibenyői és a zabolai, de ezekben a központokban is magas az ellátási díj. Tischler tájékoztatása szerint a besenyői tábor már az egész nyári időszakra le van foglalva. Elmondta, ez annak köszönhető, hogy az elmúlt években sikerült európai színvonalúvá tenni a létesítményt, jelenleg az ország legkorszerűbb iskolai táborai közé tartozik. Itt napi 60 lejbe kerül a szállás és étkezés, amelyhez hozzájárul az idéntől kötelező baleseti biztosítás költsége, személyenként 10-20 lej. „Elsősorban azért küldjük táborba a gyereket, hogy társaságban legyen. Mivel a mi lányunknak nincs testvére, és ilyenkor az osztálytársak is távol vannak, ezért jól fog ez a pár nap” – magyarázta a sepsiszentgyörgyi Fekete István, aki úgy véli, helyben biztonságosabbak a körülmények, és az ellátás minőségét is jobban ellenőrzik.



Gyülekező! Az immár nyári szünidejüket töltő diákok mátol már elkezdhetik a tábort életet Fotó: archiv

Ló és angol

Egyre több tematikus mágnatábor is várja az óvodás- és iskoláskorú gyerekeket: van lovas, táncos vagy angol nyelvi programjainak is. „Ez nem olyan üdültetés, mint amilyen annak idején a pionirtáborozás volt. Ide azért megy a gyerek, hogy tanuljon valamit, reggel elvisszük, délután hazahozzuk, közben pedig – amíg mi dolgozunk – hasznosan tölti az idejét” – érvelt a foglalkoztató táborok mellett Horváth Béla, aki 5 éves ikerlányait küldi kézműves programokra.

Várják a csángókat

A Magyarországon elterjedt önkormányzati „napközis” (napi foglalkoztatást biztosító) táborok rendszere Romániában nem épült még ki: nehéz helyzetben vannak azok a szülők, akik nem tudják megoldani nyári munkaidéjük alatt a gyerekek felügyeletét. Önkormányzati segíteni akarásból indult viszont az a tábor, amelyet a sepsiszentgyörgyi polgármes-

teri hivatal működtet a szörványban élő gyerekek számára a város mellett levő benedekmezői gyerek- és ifjúsági központban – számolt be lapunknak Sztakics Éva alpolgármester. Idén nemcsak a Hunyad megyei gyerekeket fogadják, hanem egy hétig csángó diákokat is vendégül látnak június 20. és augusztus 2. között. Szociális üdültetéssel foglalkozik még a Máltai Szeretetszolgálat: több jótékony tábor várja a nagycsaládból, szegénysorú szülőktől származó gyerekeket, illetve a fogyatékkal élőket is a benedekmezői táborban.

Görögország és Hargita

Nemcsak Székelyföldről indulnak országjárásra a helyi gyerekek, a székelyföldi üdültetés is vonzó ajánlat az idén nyáron. Hargita megyében idén a Megyei Sport- és Ifjúsági Igazgatóság két tábor működtet: a helyek háromnegyede – 70-90 százaléka – már elkelt, tájékoztatta lapunkat Csedő Zsófia, a hatóság megyei aligazgatója. Homoródfürdő és Marosfő

népszerű úti cél a Brăila, Teleorman és Vaslui megyéből érkező diákok számára, habár az árak itt az országos átlag felett vannak: a napi ellátás 62 lejbe kerül. Ennek ellenére sok a jelentkező, a homoródfürdői villa esetében már csak egy-két olyan periódus van, amely szabad, de Csedő Zsófia arra számít, ezekre is nagyon hamar akad érdeklődő.

A marosfői tábor idén nyitotta meg először kapuit, itt 25 táborozót tudnak ellátni. Jelenleg 70 százalékban foglalt az üdülőhely, de folyamatosan jelentkeznek az érdeklődők. Az árak itt is magasak: egynapi ellátásért 64 lej kell fizetni. A hazai árak magasabbak a külföldi kínálatoknál, a Megyei Sport- és Ifjúsági Igazgatóság 10 napos görögországi kirándulása (szállítással, szállással és napi háromszori étkezéssel) például 819-899 lejbe kerül. „Erre az útra most szervezzük az utasokat” – ismertette az ajánlatokat az aligazgató, aki megerősítette: egyre több a szervezett kirándulásra jelentkező gyerek. ◀

Röviden

Gazdátlan pénzes táská

Egy gazdátlan piros táská okozott riadalmat a bukaresti Unirea üzletközpontban a hétfőn: az épületben működő bankban az alkalmazottak figyeltek fel a gyanús csomagra. Azonnal kihívták a helyszínrre a rendőrséget, végül pirotechnikai szakemberek segítségével ellenőrizték, hogy a táskában van-e robbanószerkezet. A biztonsági szakemberek legnagyobb meglepetésére azonban nem bomba, hanem nagyobb pénzösszeg került elő a csomagból: több ezer eurót, svájci frankot, magyar forintot – összesen 18 ezer lejnek megfelelő európai valutát rejtett az otffejtett táská. A rendőrség azt a férfit is azonosította, aki vélhetőleg egyszerűen elvesztette az értékes csomagját.

Halálos vonatbaleset

Négy ember meghalt a hétfőn egy Iasi megyei vonatbalesetben: egy olasz rendszámú autó hajtott a Bukarest–Suceava között közlekedő gyors elé. A gépkocsi utasai közül senki sem élte túl a balesetet, egyelőre – a holttestek állapota miatt – az áldozatok azonosítása is nehézségekbe ütközik. A rendőrség munkatársai vizsgálják a szerencsétlenség körülményeit, de az ügyben kiadott hétfői közlemény szerint valószínűleg a gépkocsivezető figyelmetlensége miatt történt a tragédia.

Ellenőrzik az egyetemeket

Elrendelte az egyetemek felülvizsgálatát Daniel Funeriu oktatási miniszter, mert a tárcavezető úgy tudja, több hibás adat is nyilvánosságra került az egyetemi minősítési eljárás során. A következő időszakban az Országos Tudományos Kutatási Hatóság, az egyetemi oklevelek, bizonylatok és címek hitelesítését végző tanács, valamint a Romániai Felsőoktatás Minőség Biztosító Ügynökség munkatársaiból álló vegyes bizottság ellenőrzi az intézmények által szolgáltatott adatok hitelességét. A tervek szerint a felsőoktatási intézmények annak függvényében juthatnak különböző besorolásokhoz, hogy az intézményen belül alapképzés, mester-, illetve doktori képzés folyik-e, illetve milyen mértékben biztosított a tudományos kutatások rendszere.

Megkezdődött az algavirágzás

Az utóbbi napok rendkívüli felmelegedése miatt elszaporodtak az algák a Fekete-tenger északi partvidékén: Mamaia és Konstanca környékén több mint ezer tonna vízi növényt “szüreteltek” a vízügyi hatóságok. Az algarontja a víz minőségét, de az egészségre nem káros – köztölték az illetékesek.

Tankönyv a székelyekről

ÚMSZ

► Bemutatták a hét végén a székelység történelméről készülő alternatív tankönyvet a Hargita megyei történelem szakos tanároknak, iskolai igazgatóknak. A kiadvány már az új tanévtől alapja lehet a VI-VII. osztályos diákok által heti egy órában választható tantárgynak. A Székelység története című új tankönyv a Hargita Megyei Tanfelügyelőség és Kovászna Megyei Tanácsa együttműködésével jött létre, szerzői Hargita és Kovászna megyei szakemberek, általános koordinátora Ferencz Salamon Alpár Hargita megyei főtanfelügyelő, tudományos szakirányítója Hermann Gusztáv Mihály történész. „Szeretnénk, ha pedagógusaink felvállalnák, hogy itt Székelyföldön a székelység története legyen az egyik ilyen tananyag: a felnövekvő nemzedéknek hiteles információkra van szüksége ahhoz, hogy székelységét büszkén tudja vallani, vállalni” – nyilatkozta Borboly Csaba Hargita megyei tanácselnök. ◀

Megvan Bukarest új ékessége

Hírösszefoglaló

► „Băsescu elkezdte, Oprescu befejezte” – díszleg a felirat azon az Európában egyedülálló közúti felüljárón, amelyet a hétfőn adtak át a forgalomnak Bukarestben. A táblát Sorin Oprescu főpolgármester az egyik tartóoszlopra helyezte az avatóünnepségen, és arra utal, hogy a Basarab névre keresztelt létesítmény építése jeles elődje, Traian Băsescu jelenlegi államfő főpolgármesteri mandátuma alatt kezdődött el. „Elsősorban a bukarestiek türelmének köszönhetően, hogy kivárták az elhúzódo építkezés végét. Megemelem a kalapom a fővárosiak előtt” – jelentette ki Sorin Oprescu, aki egyúttal közölte: még legalább öt-hat ilyen léptékű beruházást tervez a városban.

A Basarab közúti felüljáró két kilométer hosszú, két, 84 méteres tartóoszlopon nyugszik, így Európa legnagyobb úgynevezett ferdekábeles hídja. Kivitelezése öt és fél évet tartott és mintegy negyedszázard eurót emésztett



A bukaresti Basarab közúti felüljáró Európa legnagyobb úgynevezett ferdekábeles hídja Fotó: Tofán Levente

fel. A négy autósávval és két pár villamossánnal ellátott felüljáró Bukarest két fontos közlekedési csomópontját köti össze, és jelentős mértékben tehermentesíti a főváros északnyugati kerületének forgalmát. A Dâmbovița folyón és a vasúti síneken átívelő hídnek köszönhetően válik sokkal korszerűbbé a közlekedés az Északi

pályaudvar körzetében is. Egyes számítások szerint öt év alatt a bukaresti autósok legalább annyit spórolnak a felüljáró használatával, amennyibe a létesítmény megépítése került.

A Basarab-híd felavatása egyébként nem volt botránymentes. Az Országos Építkezési Felügyelőség ugyanis fenntartja, hogy a munkála-

tok hivatalos átvétele nem zajlott le, így a főpolgármesteri hivatal nem tudja szavatolni a létesítmény biztonságát. A felvetést Sorin Oprescu badarságnak nevezte. Közölte, hogy a felüljárót szigorú tesztelésnek vetették alá, és biztonságos körülményeket teremt az autós, a gyalogos és a tömegközlekedés számára egyaránt. ◀

Röviden

Örökség díjas a János Zsigmond kollégium

Átadták hétvégén a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében a Magyar Örökség díjat a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégiumnak. „A Kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium, a tudás és élő hit iskolájának munkássága Magyar örökség, amelyről ezen oklevél bizonyosságot tesz. A Kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium nevét az aranykönyv őrzi” – fogalmazott a bírálóbizottság, mielőtt Dr. Benkő Samu átadta a díjat Popa Márta igazgatónőnek.

Schmitt Pál: bajban a magyar nyelv

Soha ilyen szép és gazdag nem volt a magyar nyelv, mint most, ugyanakkor a magyar nyelv bajban van, mint általában minden nyelv – mondta Schmitt Pál köztársasági elnök Széphalmon, a magyar nyelvi szervezetek összefogásával megrendezett első anyanyelvi juniálison. A köztársasági elnök úgy fogalmazott: az egyszerűsítések, a gyerekek olvasástól való elfordulása, az SMS-ek, az internet világa miatt kerül bajba a nyelv jószerivel mindenütt. És ez a szép magyar beszéd, a szép magyar nyelv rovására is megy – tette hozzá.

Egy hét színház Kisvárdán

Három ország tizenkilenc színtársulata – köztük valamennyi erdélyi társulat – mintegy negyven produkcióját láthatja a közönség a Magyar Színházak XXIII. Kisvárdai Fesztiválján, amelynek ünnepélyes megnyitóját péntek este tartották a sepsiszentgyörgyiek Shakespeare-előadásával, A velencei kalmárral.

ÚMSZ

A sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház Shakespeare-előadása, *A velencei kalmár* nyitotta pénteken este a Magyar Színházak XXIII. Kisvárdai Fesztiválját. A Bocsföldi László rendezésében színre vitt előadás – amelyet a fesztivál versenyprogramjában mutattak be – érdekessége, hogy a közönség a színpadról nézi a színeseket, akik a zsinórpadlason és a nézőtéren játszanak. A fesztiválon bemutatott produkciókat Erdélyből Ungvári-Zrínyi Ildikó, Felvidékről Hizsnyan Géza, Délvidékről pedig Kovács László válogatta az aktuális évad legjobb előadásaiból.

Kiemelt erdélyi jelenlét

A Tamási Áron Színház színészei mellett Három-

székről fellépnek még az M Stúdió művészei is, illetve a kézdivásárhelyi Városi Színház társulatának tagjai. A Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata Carlo Goldoni vígjátékát, a *Chioggiai cseppet* viszi színre versenyen kívül június 24-én a Várszínpadon. A Nagyváradi Magyar Színház Luigi Pirandello *Hat szereplő szerzőt keres* című művével utazott Kisvárdára.

A temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház idén két előadását vitte Kisvárdára: az ünnepi megnyitót követően William Shakespeare *Ahogy tetszik* című közismert vígjátékát adták elő, Koltai M. Gábor rendezésében, szombaton pedig a gyermekprogramban kétszer is játszották a *Zsán és Kopik* című bábelőadást, Palocsay Kisó Kata rendezésében. A marosvá-



A sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház *A velencei kalmár* című előadása nyitotta a kisvárdai fesztivált

sárhelyi színház Tompa Miklós Társulata Csehov *Platonov*-jával szerepel a fesztiválon, de sor kerül Farkas Ibolya *Börtönnapló* című egyéni előadására is.

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Akadémiai Műhelye pedig Vasziliy Szigarjev kortárs orosz szerző *Guppi* című drámájával lép fel. A székeludvarhelyiek Egressy Zoltán *Portugál* című tragikomédiáját vitték a kisvárdai szemlére, a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház pedig az évad legkedveltebb darabját, Carlo Goldoni *Hazugját* mutatja be, Bara-

bás Olga rendezésében. A Csíki Játékszín a *Finito* című darabbal lép fel.

Fesztiválfalu kísérőprogramokkal

A június 25-ig tartó programsorozaton szinte minden határon túli kőszínház képviselteti magát, az erdélyiek mellett az újvidékiek, a szabadkaiak, a kassaiak is szerepelnek a seregszemlén, de színpadra lépnek komáromi társulatok is. Az ünnepélyes díjátadót szombaton rendezik, ezt követően az Orlai Produkciós Iroda *Esőember* című előadását láthatja a kö-

zönség a Várszínpadon. A fesztivál kísérőprogramjai között gyermekelőadások, az újvidéki Bakos Árpád és zenekarának műsora, valamint *A színház zenéje* című koncert szerepel. A Flórián téren igazi „fesztiválfalut” alakítanak ki a szervezők: lesznek gasztronómiai bemutatók tájélegű ételekkel, *Régi ízek szabadúton* címmel, valamint népművészeti és kézműves kirakodóvásár. Emellett Hajnal Mihály grafikus-festőművész alkotásából és *Napról napra* címmel a fesztivál fotókon megörökített legjobb pillanataiból is kiállítást rendeznek. ◀

Árkosra költözött reformkor

Kovács Zsolt

Magyar „főnemesek, feleségeik és ágyasaik” mulattak szombat este az árkosi Szentkereszty-kastélyban, ahol a reformkor hangulatát felelevenítő Széchenyi-bált szerveztek a Sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Főgimnázium diákjai. A bált a kilencvenes évek elején öt egymást követő alkalommal különböző helyszíneken szervezték meg, majd pénzühiány miatt hat év szünet következett. A bálózás hagyományát a Mikes Kelemen Főgimnázium diáktanácsa élesztette újra 2009-ben, és azóta minden év júniusában megszervezik a parkkal és tóval kö-

rülvett árkosi Szentkereszty-kastélyban. Szombaton délután a kastélyhoz vezető faszor mentén gyülekeztek a díszmagyarba vagy szmokingba öltözött „nemesek” és nagyesztélybe öltözött asszonyaik és ágyasaik, akiket a kastély kapujában hosszan jelentettek be az ez alkalomra kitalált nemesi nevükön. Eközben előállt az árkosi Barabás-lovarda díszes hintója, benne a házigazda Széchenyi Istvánt alakító László Károly „Puki bácsi” színművésszel. A díszes bevonulást követően a bál fővédnöke, a háromszéki önkormányzat elnöke Tamás Sándor nyitotta meg a mulatságot. „A Széchenyi bál hagyományát Széchenyi

István gróf teremtette meg, amikor azt hagyta hátra, hogy emlékére minden esztendőben a legnemesebb borokkal koccintsanak” – mondta Tamás Sándor. A háromszéki önkormányzat elnöke Széchenyi Istvánt idézve így fogalmazta meg a reformkori törekvések lényegét: „Magyarország nem volt, hanem lesz”. Ezt mi is kijelenthetjük: „a mi felelősségünk, hogy Erdélyország ne a múlté, hanem a jövőjé legyen” – jelentette ki. A közsöntök után a kastély udvarán néhány diák kezdte a korabeli táncok sorát, miközben a sepsiszentgyörgyi Művészeti Líceum Szerenád zenekara korabeli zenét játszott. ◀

Várad: lesz magyar teátrum

Totka László

Gavrila Ghilea, Bihar megye prefektusa nem támadta meg Nagyváradi Magyar Színház létrejöttéről szóló május 31-i megyei tanácsi határozatot, így létrejöhet az önálló magyar intézmény a Pece-parti városban. „Nagyjából pontot tettünk az ügy végére” – jelentette ki lapunknak Szabó Ödön.

Az RMDSZ-es megyei tanácsos tájékoztatása szerint az elkövetkezendőkben az önkormányzatnak el kell fogadnia a színház működési szabályzatát, amelyeket szintén jóvá kell hagynia a prefektúrának. Szabó remé-

nyét fejezte ki, hogy Ghileának nem lesznek újabb kifogásai. „Ha nem lépnek közbe külső akadályok, az új évadot az új névvel és struktúrában lehet kezdeni” – bizakodott a megyei tanácsos.

Amint arról lapunkban már beszámoltunk, a Bihar megyei önkormányzat május végén már a harmadik határozatát hozta az önálló magyar, illetve román színházak megalakításáról, mivel az előző kettőt a prefektus a közigazgatási bíróságon megtámadta.

Szabó múlt szerdán az ÚMSZ-nek már megelőlegezte a pénteki sikert, hangsúlyozva, hogy a kormányhi-

vatal jogászainak minden bizonnyal nem lesz miért gáncsoskodniuk, ugyanis legutolsó tanácsi határozat a prefektúra által kért jogi feltételeknek eleget tesz: egy hónapig írásban lehetett az új tervezetekhez hozzászólni a lakosság részéről, május 26-án pedig közmeghallgatást is tartottak a témában.

Mint ismert, a prefektusi gáncsoskodások ellenére a magyar színház már február 27-én önállósodott, az intézmény saját költségvetéssel és menedzserrel működik azóta – az új intézmény magába foglalja a bábos Lilliput Társulatot és a Nagyvárad Táncgyűst is. ◀

Roma muzsika Kolozsváron

Sipos M. Zoltán

Kortárs roma zene, cigányokról szóló filmek, illetve néprajzi és antropológiai előadások szerepeltek a hatodik alkalommal megrendezett Nemzetközi Roma Fesztivál (IRAF) kínálatában, amellyel ezúttal Kolozsvárra vártak az érdeklődőket.

„Ezelőtt hat évvel Temesváron került megrendezésre az első IRAF, és a rendezvény azóta is nagy sikereknek örvend. A fesztivál Kolozsvárra költöztetésével új

lehetőségeket látunk az esemény kibővítésére. Gondolok itt például arra, hogy ide feltehetően több érdeklődő jut majd el, mint Temesvárra” – nyilatkozta lapunknak az egyik szervező. Annak ellenére, hogy a fesztivál immár országos szinten ismertté vált, Kolozsváron csak kevés látogatója volt. A szervezők szerint ez teljesen normális, az ilyen fesztiválok mindig helyhez kötöttek, egy új városba való költözéskor a rendezvénysorozatot be kell „járatni”. „Nagyon örülök, hogy Kolozsváron is van egy

ilyen fesztivál. Úgy gondolom, hogy teljesen megtalálja a helyét a város többi rendezvénysorozata között” – vélekedett lapunknak egy résztvevő, aki szerint, ha Kolozsváron marad a rendezvény, hangsúlyt kellene fektetni a környező falvak cigánymuzsikusaikra is.

A fesztivál három napja alatt a koncertek vonzották a legnépesebb közönséget, a roma zene kedvelői előtt olyan nemzetközi híru együttesek léptek fel, mint a Mitsura, Taraf de Haidouks vagy a Nadara. ◀



Az árkosi Szentkereszty-kastélyban tartott szombati Széchenyi-bálon László Károly volt a házigazda

Zsidó filmek Bukarestben

Michael Pertnoy Az utolsó túlélő című dokumentumfilmje nyitja a Bukaresti Zsidó Filmek Fesztiválját ma este 7 órakor a fővárosi Stúdió moziban. A vasárnapig tartó szemlén közel félszáz filmet mutatnak be, amelyek nagy részének a fesztiválon lesz a romániai premierje.

F. I.

► Első alkalommal szervezik meg a román fővárosban a Bukaresti Zsidó Filmek Fesztiválját, amely a világ különböző országaiban rendezett több mint 130 rendezvényhez kapcsolódik. A Zsidó Filmek Fesztiválja néven futó eseménysorozat részeként szervezett bukaresti filmfesztivál olyan városok rendezvényeihez kapcsolódik, mint Toronto, Los Angeles, San Francisco, Washington vagy Vancouver. A fesztivált Michael Pertnoy Az utolsó túlélő című dokumentumfilmje nyitja ma 19 órakor a Stúdió moziban, ahol jelen lesz a filmben szereplő Hedi Freid romániai származású író is, aki túlélte Auschwitz-Birkenau és Bergen-Belsen haláltáborait.

Túlélők és művészek

„Alapvetően milyen utolsó túlélőről beszélünk? Azt hiszem, esetünkben aktuálisabb az erdő metaforájával élnünk, amelynek gyökerei elvesztetten kapaszkodnak a földbe. Ez egy nagyon kedvelt képe azoknak a túlélőknek, akik megmenekültek a halál torkából, és akikkel én beszélgettem” – fogalmaz Az utolsó túlélő című dokumentumfilm rendezője, aki szerint „a film tulajdonképpen az ő győzelmüknek a kifejeződése egy olyan világ felett, amely nemcsak őket akarta elpusztítani, ha-

nem az ő utódaikat is”. Az utolsó túlélő című film számos nemzetközi filmfesztiválon megfordult már, illetve részesült elismerésben: 2010-ben az Oxfordi Filmfesztiválon megkapta a legjobb dokumentumfilmnek járó díjat, a Dallasi Nemzetközi Filmfesztivál zsűrije pedig különdíjjal jutalmazta, ugyanakkor az elmúlt évben jelen volt az Atlantai Filmfesztiválon, a Bostoni Nemzetközi Filmfesztiválon, illetve a Los Angeles-i és Miami Zsidó Filmfesztiválok. Ugyancsak a fesztivál

nyitónapján tartják az Anya, művész akarok lenni címmel szervezett kerekasztal beszélgetést is. A zsidó művész sorsa témájú beszélgetésen olyan neves személyiségek vesznek részt, mint Alexander Hausvater színházrendező, Andrei Oisteanu antropológus, A. G. Weinberger blues-zenész és Andrei Finți színész.

Fesztiváldíjas kínálat

A közel félszáz bemutatásra kerülő film több mint felét először láthatja a közönség Romániában (Camera Obscura, Gainsbourg: A Heroic Life, A Room and A Half, Bar Mitzvah, Land of Genesis, Leap of Faith, Love During Wartime). Közülük nem egy olyan rangos fesztiválok részesült díjban: a Strangers No More az idei Cannes-i Nemzetközi Filmfesztiválon, a legjobb rövidfilm a dokumentumfilm kategóriában, A Film Unfi-

nishedet a tavalyi Sundance Filmfesztiválon tüntették ki, míg a My Father My Lord a Robert De Niro és Jane Rosenthal által alapított Tribeca Film Fesztiválon kapott elismerést.

A rendezvény célja a zsidó közösség történelmének és kultúrájának megismertetése a romániai közönséggel, valamint a fiatalok különböző nemzetiségek és vallások iránti toleranciára való nevelése. A fesztivál programjában nemcsak a zsidó világ több területét megvilágító filmek kaptak helyet, hanem kiállítások, koncertek is, amelyek árnyaltabb képet adnak a zsidóság életéről, arról, hogy ők hogyan látják magukat, illetve hogy a külvilág hogyan szemléli, ítéli meg őket. A fesztiválvetések és a kísérőprogramok a Stúdió és Scala moziban, valamint a Parasztműzeumban és a Green Hours pub teraszán kapnak helyet. ◀



Hedi Freid romániai származású író, Michael Pertnoy Az utolsó túlélő című filmjének egyik szereplője

Elhunyt Clarence Clemons

ÚMSZ

► Június 18-án, szombaton, egy Palm Beach-i kórházban, 69 éves korában elhunyt Clarence Clemons, az E Street Band szaxofonosa, aki egy héttel halála előtt kapott agyvérzést floridai otthonában. A zseniális muzikus nagy szerepet játszott Bruce Springsteen korai hangzásának kialakításában.

Az E Street Band eredetileg, mint Bruce Springsteen háttérzenekara alakult 1972-ben. A tagok együtt és külön-külön is közreműködtek olyan előadók lemeze-

in, koncertjein, mint Bob Dylan, David Bowie, Peter Gabriel, Ringo Starr. Clemons mellett hogy több szólólemezt is kiadott, olyanokkal is zenélt, mint Aretha Franklin, a Twisted Sister, a Grateful Dead vagy a Ringo Starr & His All-Starr Band. Utolsó közreműködése Lady Gaga Born This Way lemezének több dalában hallható, és az énekesnő most megjelent klipjében is szerepel.

A The Big Man becenevű szaxofonos június 12-én, floridai otthonában kapott stroke-ot, több agyműtétet is végrehajtottak rajta, de nem tudták az életét meg-

menteni. Clarence Clemons 1942. január 11-én a virginiai Norfolkban született.

Tinédzserként még nagy futballígéret volt, sportkarrierjének azonban autóbaleset vetett véget. 1971-ben a New Jersey-i Asbury Parkban ismerkedett meg a nyolcvanas évek rockmuzsikáját meghatározó gitáros-énekes Bruce Springsteennel, és a találkozás mindkettejük szerint „szerelem volt első látásra”, természetesen kollegiális szinten. A nagy áttörés 1975-ben következett be a Born To Runnal; Clemons nem kevesebb mint tizenhat órát dolgozott a kilenc perces Jungleland című számban elhangzó szólóján. Clemons évek óta betegeskedett, hát- és csípőproblémák kínozták. 2008-ban kettős térdízület-protézist műtöttek be a lábába, utána sokáig nem tudott talpra állni. 2009-ben turnézott újra Springsteennel, s mint a Rolling Stone-nak nyilatkozta, az a nyolc hónap „maga volt a pokol”.

Clemons halálával immár a Springsteen-éra második nagy nevét veszíti el a rock. Három éve Danny Frederici orgonista hunyt el, az a zenész, aki a leghosszabb ideig dolgozott együtt Springsteennel. ◀



Clarence Clemons, a rocktörténet legendás szaxofonosa 69 évesen hunyt el

Kettős tükrő

Századik „születésnapját” ünnepelte június 16-án az IBM számítástechnikai gigavállalat. A világ műszaki fejlődésében oroszlánrészét vállaló digitális szuperhatalom nemrég embereket kvízjátékban legyőző komputer (Watson) kifejlesztésével vívott ki új elismerést, és tett szert jelentős imázstökérré. Azonban a megkérdőjelezhetetlen érdemek ragyogására a Harmadik Birodalommal kötött üzleti megvezetések homálya vetül. A pontos részletek ismerete nélkül – hiszen az akkori nácik már javarészt halottak, a cég megtagad –, csak a gyanúval maradunk. Vigasztalhatjuk magunkat a lótszvirág szimbólumával, amely a gyökerezhét mocsokban, és mégis harmattiszták a szirmjai? Az utódok, a jogutódok természetesen nem lehetnek felelősök az időben jóval előttük elkövetett tettekért, de a Biblia szerint hetedziglen számon kell tartani a bűnöket, tehát a megbocsátás elfogadott, de feledés nem.

(prier)

Szavazógép

Ki legyen a munkaügyi miniszter?

Az Új Magyar Szó olvasóit megosztja a munkaügyi miniszteri tárcát illető kérdés. A maszol.ro szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (Őn szerint kit kellett volna munkaügyi miniszternek nevezni Sebastian Lázároiut helyett?) válaszoló olvasók szinte egyenlő arányban választották volna Sulfiná Barbut, Claudia Boghicevicit és Raluca Turcant a munkaügyi tárca élére, de közel ennyien vannak azok is, akik jó választásnak tartják Sebastian Lázároiut.

E heti kérdésünk:

Lát-e esélyt arra, hogy a parlament június végéig elfogadja a kisebbségi törvényt?

1. Igen.
2. Nem.
3. Nem tudom.

Apróhirdetés

Eladó Sárospatakon, a termálfürdő közelében, csendes helyen, apartmanként is működő, két generációs 6 szobás családi ház, 1121 négyzetméteres telekkel. Alapterülete 200 négyzetméter, garázzsal, fürdőszobával. Földszinten és emeleten egyaránt különbejáratú lakás, hallal, 3 szobával, fürdőszobával, konyhával, az emeleten L-alakú, 100 négyzetméteres terasszal. Fűtés vegyesüzemű és gázkazán, mindkét szinten cserépkályhával, termosztátos lapradiátorokkal. Irányár: 35 millió forint. Részletek interneten: www.splakas.atv.hu Érdeklődni: Bogdán Tibor, 0036/303121896; e-mail: bogtib@rdslink.ro.

Sürgősen eladó 10.500 m² kültelek Marosvásárhelytől 5 km-re (a Selgrosszal szemben). Építkezési engedély és jogilag rendezett iratok megvannak. Irányár: 8 euró/nm. Telefon: 0745 636704.

58 éves mérnök barátnőt keres, baptista vallású. Telefon: 0756 403 414.

Kézvel varrott cipők készítésében jártas cipész keresünk budapesti munkahelyre. Magas fizetési lehetőség! Telefon: +36-30-2511142.

MÉDIAPARTNER

Prima Rádió
Székelyudvarhely első rádiója!

PRIMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓS, REKKEKS VAGYOK, A RÁDIÓS!

MŰSOROK:

- ZENÉI ÉBRESZTŐ
- HÍREK
- UNITÁRIUS FELÉBRŐ
- HANGOLÁS
- SZÉNY GRÁK
- AZ ORVOS VÁLASZOL
- KAMARASZÓ
- REFORMÁTIUS FELÉBRŐ
- ANGKAFESZULTÉK
- ZARANDOKTÖN
- HALLGASSA A PRIMA RÁDIÓT, ALVASSA A PRIMATÉSTET!

www.prima-radio.ro

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

KEDD
2011. június 21.

A nap filmjei

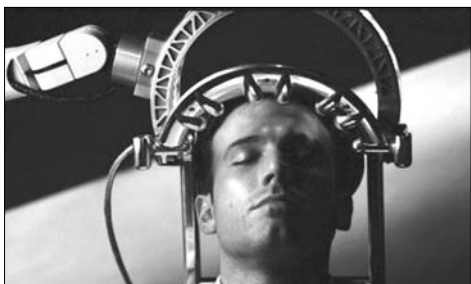
DUNA TV, 22.00
A gyertyák csonkig égnek

Márai Sándor világsikerű regénye a késői leszámolás drámája. Két fiatal katona, két testi-lelki jó barát negyven évvel ezelőtt - és két gyanakvó, megkeseredett, lelkiismeretfurdalásokkal teli öregember most. A két dátum között az üresség. Nem találkoztak a negyven év alatt, egyikük a trópusokon katonáskodott, a másik a katonai szolgálat letelte után ült csak kastélya könyvtárában, és a spalettákat bámulta.



TV2, 22.20
A felejtés bére

Michael Jenningsre vadásznak, de nem tudja, miért. A világ-híres zsenit csúcstechnológiával foglalkozó nagyvállalatok szerződtek különleges, szupertitkos munkákra, majd a feledat elvégzése után az agyából kitérlik az emlékeit, nehogy elárulhassa a cégek titkait. Munkáját jól megfizetik, a legutóbbi, három éves küldetése után nyolc számjegyű összegre számít.



VIASAT3, 22.25
Sok hűhó semmiért

A napsütötte Dél-Itáliában, míg szünetelnek a csaták, lágra lobbannak a szívek. Don Pedro, Aragónia hercege és csapata megjött a csatából, hogy Leonato vidéki kúriáján töltsön egy felhőtlen hónapot. Egyik kísérője, Claudio rögtön szerelmes lesz Leonato szépséges lányába. Elválaszthatatlan cimborája, Benedek viszont megveszekedett nőgyűlölő.



KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közéletről 16.45 Zöld-övezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.30 Gazdaélet 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni híradás 14.30 Határok nélkül 15.00 Híradás 17.15 Művelődési hírek, Jelenlét 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Észbontó 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

8.10 Magyar elsők
8.30 Híradó - Reggel
8.40 Család-barát
9.40 Főzés? Gyerekjáték!
9.45 Krisztofóro
10.00 A dzsungel könyve
10.30 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.)
11.30 25. szélességi fok Délre (sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Térkép
16.00 Csellengők (ism.)
16.25 Kézművek
16.35 Folkbeats - Ahol a szívem dobban!
17.30 Zebra
18.05 Dakteri (am. kaland sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.15 Közbeszéd
22.00 A gyertyák csonkig égnek (magyar játékf., 2005)
23.30 Folkbeats
0.00 Dunasport
0.05 Magyar Jazz Ünnepe 2011.
0.35 A szabadsághoz mindig késő van (dokumentumf.)
1.30 Chaplin szereti a zenét

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Benne: Híradó, sport hírek
10.00 Balatoni nyár
12.05 Drága doktor úr (olasz vigj. sor.)
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Ájtáró - Hajléktalanok
14.30 Srpski Ekran
15.05 Unser Bildschirm
15.35 Mindentudás Egyeteme 2.0
16.30 Tudástár 2011
17.00 Bűvölet (olasz sor.)
17.30 Híradó
17.40 Körzeti híradó
17.55 Balatoni nyár
18.55 India - Álom útján (braz.-ind. sor.)
19.40 Futótűz (am. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.10 Önök kérték!
22.05 Szakíts helyettem (magyar tévéf., 1991)
23.10 24 (am. sor.)
0.25 Az Este
0.40 Barangolások öt kontinensen
1.10 Hírek
1.15 Sport hírek
1.20 Ma Reggel (ism.)
Közéleti műsor

m2

5.20 Roma fórum
5.50 Együtt
6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel - Közéleti műsor
Benne: Híradó, sport hírek, időjárás-jelentés
9.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.00 Háttér tudomány - A restaurálásról
17.30 Domovina
18.00 Múzeumtúra - A Loire völgye
18.25 Magyar pop
19.20 1100 év Európa közepén
19.45 Esti mese: Malackó, Zöld Föld
20.10 Robbie, a foka (német sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 Mindentudás Egyeteme 2.0
22.25 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
23.25 Záróra - Héja Domonkos
0.15 India - Álom útján (brazil-indiai kaland sor.)
1.05 Futótűz (am. sor.)
1.45 Zsarolás (angol thriller, 1929)
3.10 Magyar pop
4.10 1100 év Európa közepén

RTL KLUB

7.00 Trendmánia (ism.)
7.25 Fókusz - Közszolgálati magazin (ism.)
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Sue Thomas - FBI (amerikai sor.)
17.15 Mindörökké szerelem (sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mindhalálig (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A mentalista (amerikai krimisor.)
21.05 Fókusz
21.40 Barátok közt (magyar sorozat)
Utána: RTL-hírek
22.20 Castle (amerikai sor.)
23.15 A Grace klinika (amerikai drámasor.)
Utána: RTL-híradó
0.20 XXI. század - a legendák velünk élnek
0.50 Reflektor - Sztármagazin
1.05 Apám bűnei (amerikai filmdráma, 2002)

TV2 TV 2

7.00 Babavilág (ism.)
7.25 Tények Reggel Hírmagazin
7.55 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.50 Stahl konyhája
10.55 Babapercek
11.05 Teleshop
12.30 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
13.30 A Biblia-kód (francia-német-osztrák filmdráma, 2008)
15.15 E2O.TV
Jósok, látók, médiumok!
16.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
17.25 Seherezáde (török drámasorozat)
18.05 Update Konyha
18.25 Seherezáde (török drámasorozat)
19.30 Tények
20.20 Aktív - TV2 magazinja
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.20 A felejtés bére (am. sci-fi, 2003)
Közben: Kenósorsolás
0.25 Aktív
0.30 A médium (am. krimisor.)
1.30 Tények Este
2.05 E2O.TV
2.40 Szép napok (magyar f. dráma, 2002)
4.05 Babavilág (ism.)
4.30 Animációs filmek

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Panaszkönyv (ism.)
12.05 Vonalban (ism.)
Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.50 Hungarorama
14.30 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Keresztmetszet
16.00 Híradó
16.30 BBC Reporters (ism.)
A BBC riportműsora
17.05 Pálya
17.30 Paletta
18.00 Híradó
- Friss információk
18.30 Zöld övezet
19.05 Vonalban - Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Riasztás - A rendkívüli események műsora
0.05 Rájátszás

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat)
10.00 Találkozunk a TVR-ben - talk show (ism.)
11.50 Indiai illusztrációk
12.00 TVR 55
12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat) (ism.)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Üzlet és pénzügyek
15.15 Teleshopping
15.30 Európai roma
16.00 Krónika Magyar nyelvű műsor
17.00 A megfelelő pár - reality show
18.00 Hírek
18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
19.45 Sport
20.40 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Négy szem közt
22.10 A velencei kalmár (amerikai-olasz-luxemburgi-angol filmdráma, 2004)
0.25 A megfelelő pár - reality show (ism.)
1.25 Négy szem közt (ism.)
2.15 Lord Byron botrányos kalandjai (angol dokumentumfilm)

TVR 2

6.00 Biznisz óra (ism.)
7.00 Teleshopping
8.10 DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor
10.00 Késhegyen (ism.)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, Sport
12.30 Biznisz óra
13.30 Jamie és az iskola kantinja
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európában
15.30 Parlamenti pártok fóruma
16.00 Bűvölet (olasz sor.)
17.00 Hírek, Sport
17.30 Vallomások - szórakoztató magazin
18.30 A Sipson család (amerikai animációs sor.)
19.00 Biznisz óra
20.00 Három királyság (kínai sor.)
20.55 Adio
21.00 Késhegyen - informatív műsor
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Túlélők a nagyvárosi dzsungelben
23.35 Öslények kalandorai (angol kaland sor.)
1.35 Három királyság (kínai sor.) (ism.)
2.30 Egyeseknek ez tetszik (ism.)

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Mi történik doktor úr?
10.00 Apropro TV (szórakoztató műsor)
11.00 Románia szeretlek (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 Pro Tv hírek, sport
14.00 Legend of the Seeker (amerikai akció sorozat)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 A katona (amerikai akcióf., 1998)
22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 CSI: New York-i helyszínelők (amerikai-kanadai krimisorozat)
0.00 Szellemekek suttogó (amerikai sorozat)
1.00 A katona (amerikai akcióf., 1998) (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval
11.00 Knight Rider (amerikai akció sorozat)
12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (amerikai-francia-német kaland sorozat)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Hercules és az amazonok (amerikai-új-zélandi kalandfilm, 1994)
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.20 Nyerj 60 másodperc alatt - szórakoztató műsor
22.00 Canan - Lopott sors (sorozat)
23.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Alibi nélkül (amerikai-kanadai thriller, 2000)

PRIMA TV

7.00 Időlovagok (am. fant. kalandf., 2008) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.30 Aki tud az nyer
11.30 Az 5 csillagos otthon
12.30 Teleshopping
13.00 Kacsamesék (rajzf. sor.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Elveszett kincsek kalandorai (angol kaland sor.)
16.00 30-as hatás (román sorozat)
17.00 Lököttek (román vigjáték sorozat)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 30-as hatás (román sorozat)
20.30 Hajbakapás a konyhában - reality show
22.00 Focus Monden - szórakoztató műsor
22.15 Lököttek (vigjáték sor.)
23.00 Intim hazugságok (amerikai f., 2005)
1.00 Hírek, Időjárásjelentés (ism.)
2.00 Aki tud az nyer (ism.)
3.00 Teo (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
11.00 Sztárpítók
12.00 Amcsi motorok - Fantasy motor - Bryan King
13.00 Autókereskedők - Volvo P1800S
14.00 Állítólag... - Zuhanó és kilőtt golyó
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - Howe Caverns
18.00 Les Stroud és a túlélés titkai
- A tengerek cigányai
19.00 A túlélés törvényei
- Tűzgyűrű, 1
20.00 Állítólag... - Ragasztószalag
21.00 Sztárpítók
21.30 Hogyan készült? Csavart vezeték, fa alvázás sportautó, sushi
22.30 Dühöngő világ - Dühöngő sofőrök 3
23.30 Nagy durrannások - Louisville
0.30 Aranyláz Alaszkában - Aranyláz
1.30 Elraboltak - megmentettek - Tűzmentők
2.30 Sztárpítók

VIASAT 3

10.50 Csere-bere páros (am. rom. vigjáték) 13.05 A Nagy Ó 14.55 Dawson és a haverok (sorozat)
15.50 A médium (sorozat)
16.45 Gyilkos számok (sorozat)
17.40 Két pasi meg egy csajszi (sorozat)
18.05 Egy kapcsolat szabályai (sorozat)
18.30 Doktor House (ism.)
19.25 A nagy házalakítás
20.25 Két pasi (sorozat)
21.25 Doktor House (sorozat)
22.25 Sok hűhó semmiért (ang.-am. f.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 8.00 Sport.ro Hírek 9.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek (live)
13.10 Pontos sportidő
14.00 Sport.ro Hírek
15.10 Pontos sportidő
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Pontos sportidő
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.05 Információk (live)
21.00 Sport.ro Hírek (live)
22.00 Apám erősebb! 23.10 Wrestling RAW, Showtime

ACASĂ

8.00 Analia másik arca (sorozat) 9.30 Csak a szerelem (román sorozat)
12.45 Szerelem és tisztesség (sorozat)
14.15 Clase 406 (sorozat)
15.30 A család (sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Vad szív (sorozat)
18.30 Bella Calamidades (sorozat)
19.30 Teresa (mexikói sor.)
20.30 Szerelem és tisztesség (román sorozat)
21.30 Cassandra (venez. sorozat)
22.30 Éjszakai történetek

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Fedőneve: Pipó (animációs film)
12.45 Szakács a pácban (angol-ír-német vigjáték)
14.25 Örökké látni foglak (kanadai-amerikai thriller)
16.15 Műgyűjtők és gyilkosok (német-dán-holland krimi)
18.05 Bűnjelek (kanadai thriller)
19.55 Good Will Hunting (amerikai f.)
22.15 Bridget Joneses naplója (angol-am. vigjáték)
0.05 Apámra ütök (am. vigjáték)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé 10.00 Menyet anyának 5 - reality show
12.30 Hírek
13.15 Légy az enyém
15.00 Teleshopping
15.15 A sors kezében (török sor.)
16.45 Célpontban
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
20.00 Nevetés
20.30 Szerelem és büntetés (török sorozat)
22.30 A szülők pénze - reality show
0.00 Reaper - Démonirtók (sorozat)
1.00 Farkasok völgye (török sorozat)

ETV

7.00 Napraforgó 9.00 Piac-tér 16.00 Délutáni Híradó
16.15 Piac-tér ism.
16.35 Kárpát Expressz
17.00 Ájtáró
17.30 Délutáni Híradó
17.40 Izelítő
18.50 Egészséges percek
18.00 Reggeli terefe-re
18.30 Híradó
19.00 Erdélyi Kávéház
19.30 Esti Híradó
20.00 Mester József: Mi nemes céhek
20.40 Kormos Ildikó: Kelepcék
21.00 Metszet
21.30 Híradó
22.00 Ájtáró

Június 20., hétfő

Az év 24. hete és 171. napja, hátravan 194 nap

Ma Koppány, Rafael és Dina napja van.

A Koppány régi magyar személynév. Török eredetű, a jelentése nagy, győzelmes, erős, magas. Előfordul ótörök méltóságnévként is.

A Rafael férfinév a héber Refaél névből ered. Jelentése: Isten meggyógyított. Női párja: Rafaela.

A Dina héber eredetű női név, jelentése: ítélet, per (esetleg bírónő). Egyúttal a germán nyelvekben a -dina, -tina, -dine, -tine végű nevek önállósult becézője.

Holnap az **Alajos és Leila** nevéük ünnepe.

Vicc

– Hogy hívják az orosz mobilvállalatot?
– ???
– Vodkafone!

Recept

Spanyol almatorta

Hozzávalók: 20 deka cukor, 1 tasak vaníliás cukor, 20 deka szobahőmérsékletű vaj, 4 tojás (1 órával felhasználás előtt kivenni a hűtőből), 12,5 deka darált dió (vagy mogyoró, esetleg mandula), 1 kk. fahéj, 1 kk. sütőpor, 20 deka liszt, 2 ek. cukrozatlan kakaó, 4 borizú alma, 3 kanál rum (lehet amaretto is, vagy rumaroma).

Elkészítése: Az almát meghámozzuk, kivágjuk a magházát, és apró kockákra vágjuk. Rummal meglocsoljuk és állni hagyjuk. A vajat a cukorral és a vaníliás cukorral habosra keverjük. A tojásokat egyenként dolgozzuk bele, 2-3 percig tovább keverjük, majd hozzáadjuk a darált diót és a sütőporos, kakaós lisztet. A végén beleforgatjuk a rumos almát, majd egy sütőpapírral kibélelt tortaformába öntjük a tésztát. 180°C fokra előmelegített sütőbe toljuk, és 55-60 percig sütjük.

Évforduló

- 1837 – Viktória királynő kerül Nagy-Britannia és Írország trónjára.
- 1900 – A kínai boxer-lázadás kezdete.
- 1963 – A Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok megállapodása a Kreml és a Fehér Ház közötti forró drótról (állandó közvetlen telefonkapcsolatról).
- 1991 – A Német Parlament meghozza döntését, hogy Bonnól Berlinbe költözik.

A hatos lottó nyerőszámai:
40, 21, 3, 45, 49, 41.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Bármennyire is bosszantani akarják, ne vegye fel a harcot, őrizze meg hidegvérét. Értékes kapcsolatait ápolja minden körülmények ellenére.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Személyes jellegű problémák kerülnek előtérbe. A befektetési lehetőségekkel legyen nagyon óvatos. Fontos munkáit vegye előre, ne halogassa azokat.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Barátaival ne kössön üzleti kapcsolatot, mert az a barátság rovására mehet. Társalogni jól informált emberekkel. Törekedjen mindenben a maximumra.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Amit álmódott, talán nem is olyan vad, mint gondolja. Higgyen benne, és próbálja megvalósítani. Ha képes élni magával, akkor a céljait is könnyen elérheti majd.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Ezen a nyáron a szerelem lángja többször is váratlanul lobbanhat fel a szívében. Meglévő kapcsolatára veszélyt az a harmadik személy jelenthet, akire az ön társa mindig is féltékenykedett.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Szerelmi életében változások előtt áll, a konfliktushelyzet nehezen oldható fel. Próbáljon

nyugodt maradni, bár ez nem igazán az ön időszeke.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Túl konok, makacsul ragaszkodik eredeti elképzeléséhez, még akkor is, amikor már látja, hogy nem jó úton jár.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Megtörténhet, hogy nem a saját hibája miatt kerül bizonyos hatóságokkal összetűzésbe. Fontos döntésre jut, ha egy régi problémát új megvilágításba helyez.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Túl sokat vár egy külföldi munkavállalástól. Úgy gondolja, mind szellemi fejlődésnek, mind anyagi helyzetének kiteljesedését hozhatja. Erőfeszítések nélkül nem lehet sikert elérni.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

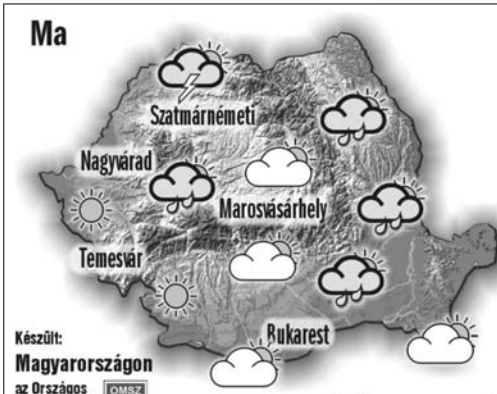
Bolygója sikereket ígér a mai napra, és ezáltal anyagi helyzete javulhat. Növelje munkamódszereinek hatását, de tördődjön a fizikai erőnlétével.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Erősítse meg üzleti kapcsolatait. Az újszerű feladatok vállalása kiugrási lehetőséget jelent. Személyes vonzerejével jó benyomást kelt munkatársaiiban.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Az új ötleteket fogadja el és valósítsa meg. Minden esetben adjon hangot véleményének, ezáltal lehet sikeresebb. Biztosítsa anyagi hátterét!



Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

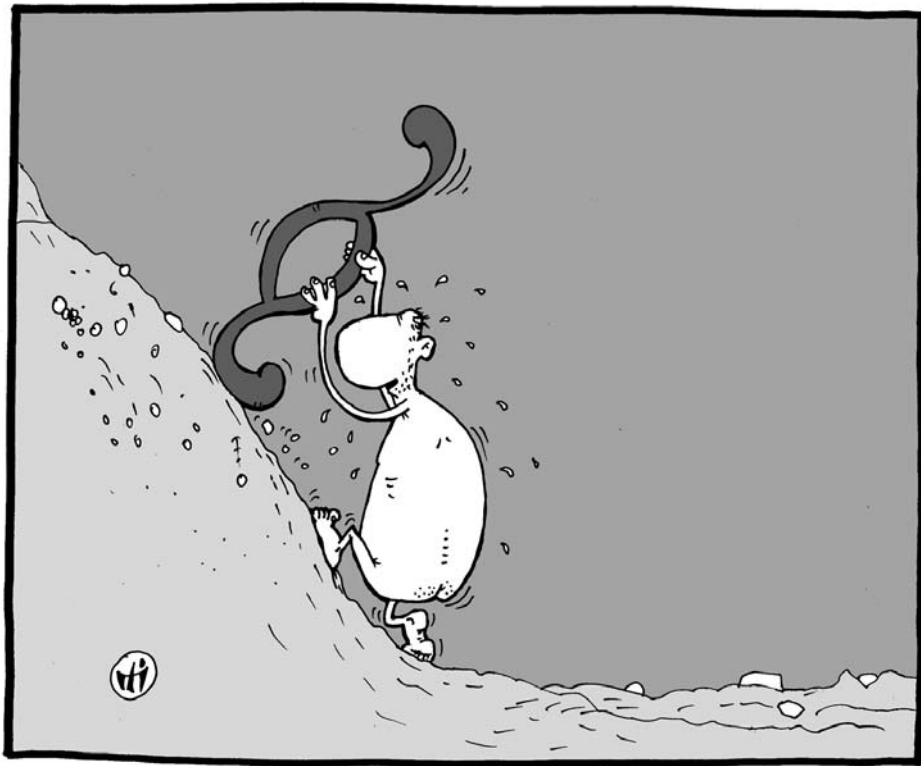
A sok napsütés mellett időnként erősen megnövekszik a felhőzet, helyenként záporok, északnyugaton zivatarok is kialakulhatnak. Az élénk északnyugati szelet erős, zivatarok környezetében viharos lökések kísérik.

A következő napok időjárása



Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	23°C	14°C
Brassó	20°C	10°C
Bukarest	24°C	13°C
Csikszereda	20°C	10°C
Kolozsvár	21°C	11°C
Marosvásárhely	22°C	10°C
Nagyvárád	23°C	11°C
Szatmárnémeti	22°C	11°C
Temesvár	23°C	14°C

Sziszifusz



Horváth István

***	PÁLINKA-CSEPEKE!	SORS	VILMOS BECÉZVE	FEKETE ISTVÁN FECSKEJE	PÁRATLAN ERES!	AZ ÁTMÉRO JELE	NAGY NYELVCSALÁD	ÉVEKET ELTÖLT	ANGOL ES
CÍMKE									
NYOMÓ-LEMEZ						JAPAN PENZ			
***	ELEMÉR BECÉZVE				TAKARÓ				
ETEL BECÉZVE	HÁZAT SZÉTSZED			MADRIDI SPORT-KLUB	JÉG REPEDESE TAVON				NYURGA, HÓRIHORGAS
SKALP RÉSZEI			SZEGECS, CSAPSZEG	FAGYÍT EVŐ				FONTOS VITAMIN	
FÖLD ALATTI METANGAZ HANGJA			...ÁGY; PAMLAG					LIBABESZED	
AHHOZ HASONLÓ						RAG, A-NÉL PÁRJA			
GUMI TULAJDONSÁGA						SÍTALPI!	KELETI JÁTEK		
TERÜLET FELOSZTÁSA							THAIFÖLD AUTOJELE		

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a



MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 FM PROFI RÁDIÓ
A ZENE ARÁD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

Luciano Moggit örökre eltiltották

Labdarúgás

ÚMSZ

► Örökre eltiltotta a futballtól Luciano Moggit, a 2006-os bundabotrány főszereplőjét az Olasz Labdarúgó-szövetség (FIGC) fejelemi bizottsága. A Juventus akkori főigazgatója mellett ugyanilyen büntetésben részesült a torinói klub egy másik alkalmazottja, Antonio Giraudó, továbbá a szövetségben dolgozó Innocenzo Mazzini. Mindhárom érintettet 2006-ban öt évre tiltotta el a FIGC. A bundabotrány miatt a Juventust 2006 nyarán a másodosztályba száműzték, mivel bebizonyosodott, hogy Moggi több játékvezetőt is befolyásolt annak érdekében, hogy a csapat számára kedvezően fújja a sípot. Ezenkívül abba is beleszóla, hogy mely bírók működjenek közre a torinói klub meccsein. A botrányban az AC Milan, a Lazio és a Fiorentina is érintett volt. A 2005-ös és 2006-os bajnoki címet is elvették a Juventustól, előbbit végül nem osztották ki, míg utóbbit az Internazionale kapta meg. ◀

Evezős sikersorozat

Kajak-kenu

Hírösszefoglaló

► Remekül szerepeltek a magyarok és nagyon jól a románok a hétvégi, belgrádi kajak-kenu Európa-bajnokságon. Szombaton, az 1000 m-es döntőkben, a magyarok négy, a románok pedig három medált szereztek. Kontinensbajnok lett Kovács Katalin (K-1), a Szabó Gabriella, Csipes Tamara (K-2) és a férfi kenus négyes (Sáfrán Mátyás, Sáfrán Mihály, Tóth Márton, Mike Róbert), míg a Dombi Rudolf, Kókény Roland kajakkettes harmadik lett. A német Sebastian Brendel nyomában a kenus Iosip Chirila ezüstérmes lett, s bronzérmes szerzett a kenuettes (Liviu-Alexandru Dumitrescu, Victor Mihalach), valamint a kajaknégyes (Ionel Gavrilă, Ștefan Vasile, Toni Ionel Ioneticu, Traian Neagu).

Tegnap délelőtt az 500 m-es finálékban a magyarok újabb négy érmet gyűjtöttek, a románok pedig egyet, de a legfényesebbet. A győzelem a címét megvédő Kozák Danuta (K-1), valamint a Csipes Tamara, Kovács Katalin duó (K-2) nevéhez fűződik, míg a Szabó Gabriella, Kozák Da-

nuta, Kárász Anna, Benedek Dalma összeállítású kajaknégyes és az Obermayer Dorina-Takács Kincső kenus duó a második helyen ért célba. A szombati bronzérem után a Dumirescu-Mihalachi-kenuettes Európa-bajnoki címet szerzett Romániának.

A tegnap délutáni 200 m-es döntőkben a magyarok mindhárom éremből egyet szereztek. A Kovács Kata-

lin, Kozák Danuta kajakos duó szoros versenyben aratott nagyszerű győzelmet (Kovács harmadik, Kozák pedig második aranyát gyűjtötte be a szerb fővárosban), az ezüstérem a kajakos Molnár Pétert, a bronz pedig a Bozsik Attila, Horváth Gábor kenukettest illette. A belgrádi kontinensviadal záróakordjaként megrendezett tegnap dél-

utáni 5000 m-es finálékban nem születtek román vagy magyar győzelmek.

Tizenegy medállal (6-3-2) Magyarország végzett az éremtáblázat élén, Románia (1-1-2) a hetedik helyet szerezte meg. Tizennyolc nemzet sportolói szereztek legalább egy érmet, a legtöbbet a fehér oroszok (13), a legkevesebbet pedig a csehek (egy bronzot). ◀



Az 500 m-es egyes kajakfinálékban a magyar Kozák Danuta megvédte Európa-bajnoki címét

Fotó: MTI

Arn Gréta visszalépett

Tenisz

Turós-Jakab László

► Ma a főtáblák küzdelmeivel megkezdődik a 125. angol nyílt teniszbajnokság, az év harmadik Grand Slam-tornájának számító wimbledoni vetélkedő.

A főtáblás románok közül Victor Hănescu sorsolása tűnik a legkedvezőbbnek, ő a cseh Jaroslav Pospisil ellen kezd. Ha nyer, Hănescu a Andy Roddick (8.)-Andreas Beck amerikai-német párharc győztesével találkozik a következő fordulóban.

A lányok verhető ellenfeleket kaptak az első fordulóra, kivétel Irina-Camelia Begu, aki első wimbledoni részvételén a 21. helyen kiemelt olasz Flavia Pennetta-val találkozik. Alexandra Dulgheru az amerikai Jill Crabbs, Monica Niculescu az osztrák Sybille Bammer, Simona Halep a szerb Bojana Jovanovski, Sorana Cîrstea pedig a francia Pauline Parmentier ellen kezd. Továbbjutás esetén Halep minden bizonnyal a címvédő amerikai Serena Williams-szel (7.), Cîrstea az izraeli Shahar Peerrel (21.), Dulgheru az orosz Szvetlana Kuznyecovával (12.), Niculescu pedig a szerb Jelena Jankoviccsal (15.) játszik a második fordulóban.

A főtáblás magyarok nem voltak szerencsések a sorsolásnál, mivel mindketten kiemelt játékosokkal találkoznak az első fordulóban. A világranglistán 47. Arn Gréta a 11. helyen rangsorolt német Andrea Petkovicot kapta. Tegnap azonban Gréta térd-sérülése kiújult, ezért a magyar játékos lemondta a szereplést. A német játékos egészen kiváló formában játszik ebben az esztendőben, s a párizsi Roland Garros-on egészen az elődöntőig menetelt. A hosszú kihagyás után most visszatérő Czink Melinda a rangsor 10. helyezettjével, Samantha Stosurral találkozik. Az ausztrál az eastbourne-i füves pályás tornán a négy között búcsúzott.

Ami az ideai győzelmi esélyeket illeti, a hölgyeknél az a kérdés, hogy az együtt 9 wimbledoni sikert gyűjtött Williams testvérek, Venus és Serena mire lesznek képesek a hosszú sérüléshullám utáni visszatérésre? A belga Kim Clijsters a nagy hiányzó, így a világszű dán Caroline Wozniacki, az orosz Vera Zvonarjova, az elnyúlhatatlan olasz Francesca Schiavone, de még a Roland Garros friss bajnoka, a kínai Na Li is révbe juthat.

A férfiaknál a címvédő spanyol Rafael Nadal, az idén a párizsi elődöntőig veretlen szerb Novak Djokovic, a hatszoros győztes svájci Roger Federer, és a brit reményeket képviselő skót Andy Murray jöhet számításba, azaz az első négy kiemelt. Főleg utóbbi készül arra, hogy végre – Fred Perry 1936-os diadala után – újra brit földön maradjon a trófea. ◀

Megmarad a középszerűség

Atlétika

T. J. L.

► Nem esett ki, de nem is jutott fel a Superligába az Izmirben megrendezett I. osztályú atlétikai csapat-Európa-bajnokságon a román, illetve a magyar válogatott. A szombati versenyek után Görögország (178 pont), Törökország (173,5), Norvégia (150,5) volt a dobogós sorrend, Románia (142) az ötödik, Magyarország (136) pedig a hatodik helyen állt, messze a kiesést jelentő 11. és 12. helyektől.

A román csapatban a hölgyek remekeltek szombaton. Bianca Răzor 52.56 mp-cel

nyerte a 400 m-t, Nicoleta Grasu pedig 60,85 m-rel a diszkoszvetést. Adelina Gavrilă 13,87 m-rel lett második hármassugrásban, Andreea Ogrăzeanu pedig 11.55 mp-cel „ezüstös” 100 m-en. Cristina Casandra 9:50.73 perccel szerezte meg a 3000 m-es akadályfutás harmadik helyét. A férfiaknál a legjobb Mihai Donișan volt, aki 215 cm-rel harmadik lett magasugrásban.

Magyar részről Pars Krisztián nagyszerű, 80,14 méteres eredménnyel nyerte a kalapácsvetést. A vert mezőnyben volt többek között az olimpiai bajnok szlovén Primož Kozmus (72,77 m) is. Kürthy Lajos megnyerte a

súlylökést (19,02 m), Deák Nagy Marcell junior magyar csúccsal (46.01 mp) lett második 400 méteren, Koroknai Tibor pedig 51.28 mp-cel harmadik 400 m gáton.

Tegnap Bianca Perie 70,37 m-es dobással nyerte a kalapácsvetést, Marian Oprea pedig 16,83 m-rel a hármassugrást. Esthera Petre (1,89 m) második lett magasugrásban. A magyar Fazekas Róbert 62,31 m-rel nyerte a diszkoszvetést, honfitársa, Kázi Tamás 800 m-en volt a leggyorsabb (1:50.76). Kiss Dániel 13.46 mp-cel lett második 110 m gáton, s ugyanazt a helyet szerezte meg Márton Anita súlylökésben (16,82 m). ◀

► Röviden

Ogier nyerte az Akropolisz-ralit

Sébastien Ogier nyerte tegnap az Akropolisz-ralit, a világbajnoki sorozat 7. futamát. A francia mögött honfitársa, a sorozatban hétszeres világbajnok és a pontversenyben jelenleg is éllovas Sébastien Loeb végzett a második helyen, míg a harmadik a finn Mikko Hirvonen lett. Az SWRC kategóriában érdekelt Turán Frigyes, Zsiros Gábor magyar kettős a bravúros harmadik helyet szerezte meg. Hét futam után a pontversenyben Loeb (146 pont) vezet Hirvonen (129) és Ogier (124) előtt.

Lengyel műrepülő halála

A Visztulába zuhant géppel egy légibemutató az egyik legtapasztaltabb lengyel műrepülő, Marek Szufa, akinek életét minden erőfeszítés ellenére sem sikerült megmenteni. A baleset az 5. plocki légibemutató történt szombat délután, amikor a pilóta Christen Eagle II N54CE típusú géppel éppen egy akrobatikus mutatvánnyal kápráztatta el a szép számban összegyűlt nézőközönséget. Marek Szufa 57 éves volt. Az egyik legtapasztaltabb lengyel műrepülőnek tartották, több mint 20 ezer órát repült.

A Granada a harmadik feljutó

Harmadikként a Granada labdarúgócsapata harcolta ki a feljutást a Primera Divisiónba: az együttes a másodosztály rájátszásának szombati visszavágóján 1-1-es döntetlent játszott az Elche otthonában, így idegenben lőtt góljának köszönhetően nyerte meg a párharcot. A Granada legutóbb 35 évvel ezelőtt szerepelt az élvonalban, érdekesség, hogy hat évvel ezelőtt még a negyedosztályban játszott a gránada. A másodosztály bajnoka, a Real Betis, valamint a Rayo Vallecano már korábban biztosította helyét a Primera Divisiónban.

Honduras és Mexikó a négy között

Honduras és a címvédő Mexikó bejutott a legjobb négy közé az Egyesült Államokban zajló labdarúgó-Arany Kupán. A negyedöntőben előbbi Costa Ricát búcsúztatta büntetőket követően (4-2), utóbbi pedig a Manchester United fiatal támadója, Javier Hernandez csodálatos „sarkos” góljával győzte le Guatemalát (2-1). Ez volt a csapat hatodik találatja a tornán. Az utolsó két negyedöntőben Jamaica-Egyesült Államok- és Panama-Salvador-párharcokra kerül sor.

Doppingellenes tanácskozás

ÚMSZ

► A fertőzött ételekben előforduló, ám tiltott teljesítmény fokozásra is alkalmas klenbuterolról tart a héten tanácskozást a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA).

A montreali megbeszélésen szabályváltoztatás is szóba jöhet, hiszen amint azt Olivier Rabin, a WADA tudományos igazgatója kifejtette: mostanra világszerte vált, hogy nem lehet minden klenbuterolos ügyet egyformán kezelni, már csak azért sem, mert néhány országban egyes fertőzött étel vagy hús tartalmazhat

olyan koncentrációban klenbuterolt, ami már pozitív doppingtesztet eredményez. A klenbuterol leghíresebb „áldozata” Alberto Contador spanyol kerékpáros. A háromszoros Tour de France-győztes a tavalyi viadalon akadt fenn. A nemzetközi szövetség azonnal felfüggesztette versenyzési jogát, hazája szövetsége azonban idén februárban felmentette, miután bizonyítottan látta, hogy szennyezett húsfél okozta a problémát. A spanyol sztárkereskedő doppingügyében a végső szót a nemzetközi Sportdöntőbíró (CAS) mondja majd ki augusztusban.

A legfrissebb klenbuterolos ügy a mexikói labdarúgó-válogatottnál pattant ki, öt játékos szervezetében találtak ilyen szert, ám a mexikói szövetség jelezte: a Los Angeles-i Egyetem laboratóriuma a második teszten már nem mutatott ki klenbuterolt egyikőjükénél sem.

Dimitrij Ovtcharov német válogatott asztaliteniszező a China Openről visszatérve, tavaly augusztusban bukott meg a doppingvizsgálaton, de felmentették, amikor arra hivatkozott, hogy a Kínában evett fertőzött étellel jutott klenbuterol a szervezetébe. ◀